

Latweefchu Awises.

61. gada-gabhjums.

Nr. 29.

Trefchdeenâ, 21. Julijâ (2. Augustâ).

1882.

Redaktora adrese: Pastor J. Weide, zu Neuhausen pr. Schruden, Kurland. — Ekspedizija Beshhorn tga grahmata-bohdê Zelgawâ.

Nahditajs: No eefchsemehm. No ahrsemehm. Wisjamatahs sinas. Mantineeki. Rahds wahrds zc. Misjones-swehtki Leel-Pluzes draubje. Atbildes. Slubina-schana.

No eefchsemehm.

Behterburga. Par 4. armijas-korpusa komandeeru Minskâ, nelaika Skobelewa weetâ, eezelts generalleitnants Petruschewskis, un par 29. infanterijas-divisijas komandeeru, Mihgâ, us Pohleem aigahjuschâ generala Bernera weetâ, eezelts generalleitnants Mirko-witsch.

Kronschitates krohna rentejâ useets schtempel-papihru un zitu naudas dokumentu istruhkums par 12 tuhst. rubl. Wainigais, kas fauzahs Makinowskis, un ir kafeera palihgs, apzeetinahs.

Ji Wez-Platonis. Swehtdeen, 30. Maijâ, pusdeenas laika, usnahza leelisks negais. No pahri weetahm, pret deenwid-wakara pusi, wehisch smiltis dsina pa gaisu, kuras islikahs kâ duhmi. Dascham fainneekam tika ehkas fageuhstas, junti neschehligi isplehsti un daschada fshahde padarita. Negais willahs kahdas tschetras stundas. Weetahm meshâ lohki bij gan nolauhti gan ari ar faknehm isgahsti. — Tahda pat auka bij ari 28 un 29. Junijâ. 27. Junijâ ap pulkst. 5em pehz pusdeenas, nodedsa Gal-Jenketu mahjai, bes rijas wifas ehkas. Birnâ uguns pamanita pee flehts, un ehkas bijuschas pelnôs. Uguns-grehki semkohpjem der par mahzibu, lai ruhpejahs ehkahn uslikt drohschakus juntu, nefa falmu-juntu. Bes ehkahn fainneekam fshahde esohht pee 1800 rubteem. Lai gan, kâ dsird, ehkas un mantiba bijusi apdrohschinatas, tad tomehr nelaimigajem buhs deewsgan fshahdes. Rabaga gahjejini palikuschi gluschi tufschâ; at-lizees tilaj, kas pascheem bijis mugurâ. — No kam uguns zehlfuees naw sinams. — Nodreb kauli, kad jaklausahs, ka daschâ tehwijas malâ, eenaidneeki daschlahrt fawu niknu atreebschanahs darbu isdara ar uguni. Ta nezil ilgi atpakal Krohna Wirzawas Leel-Kohtschu mahjas lohpu ruhmehm falmôs atrasts fatihts lupatu buhlschkis, kam widu bohmwilas lente, lihdsiga lampas daktei, tilai schaurina, un buhlschki ap lenti eeseeti wairak sehweh-lohzini. — Zil prohtams, tad lente wareja buht par paschu lupatu buhlschki dauds garala, ka lai uguns pee-eetu zaur aisdedsinat u lenti pee sehweh-lohzineem. — Kur lupatu buhlschkis atrasts, tur laba data falmu gan apdegusch, bet tihri brihnum, ka nebij iszehlfuees leela nelaim. — Zil aplam besprahtigi ar uguni daschlahrt teel strahdahs, to peedshwojumi peerahda. Ta par peem. kahds fainneeks patš uguni kurinajis ehkas tuwumâ fawâ fehts-widâ. Lai gan nelaim ne-iszehlahs; bet kusch gan lai war buht drohsch, ka tahds nedarbs katru reisi labi isdohfees? Nemas naw isprohtams, kamdeht tas uguni bij kuhris paschâ swehtdeenas rihtâ, kur laudis par lauku wehl nestagaja? B. —

No Frank-Sefawas zeen. „Schulza Kahra tgs“ sino, ka schogad paldeews Deewam tai apgabalâ esohht laba plauja tillab pee seemas, kâ ari pee wafaras fehjas. Ahbolisch un seens esohht til par widu. Zitadi waldoht kahrtiba, tilai kahdam fainneekam Zahnu-nakti sagli esohht aijahjuschi diwi sirgus.

No Bauklas. 10. Junijâ atwadijahs no Bauklas aprinka-fshohlas lihdschiginigais sinatnibu fshohlotajs W. Busch tgs, kas par Kursemes schulrahtu apstiprinahs un jau tai jaunâ amatâ eestahjees. Tahs paschas deenas wakara aprinka-fshohlas fshohlneeki nogahja us Busch tga dsihwolli, no wina atwaditees. Wini dahwinaja fawam lihdschiginigam mihlotam fshohlotajam wifus sehjumus no Gôthes rafsteem un kohschu kabatas grahmatinu par mihlestibas peeminu.

No Bauklas puses. 23. Aprili nokrita Ardeses Selen mahjâs kurpneela seewa no pirts greesteem un bij maj minutês pawisam

nohst. — 4. Junija deenâ ar kreetnu leetu usnahza bahrgs laiks, pehrkons eespehra Pomuschas kalpu mahju rijâ un to nodedsinaja. Tai paschâ deenâ notika Bahrbelê pee jaunpahrbuhwejamahs basnizas wehl leelaka nelaim, tur fagahsahs jaunbuhwejamahs basnizas tohrnis. Schahde ir leela. Gan jau laikam ismeklehs, kas pee tam wainigs. — 13. Junija rihtâ gahja Pomuschas Kempen mahju diwi puishi Ruhfes upê masgatees. Ubi peldeja weens pakat ohtram. Behz kahda brihtina raugahs virmahs pehz ohtra, bet ta wairis naw. No mahjahm atskrehjuschee zilweki nu fahla pehz pasjuduschâ mehleht. Nelaimigo gan atrada upes dibinâ gulam, bet tas jau bij pagalam. Nofshkuschais bij 24 gadi wezs. Behz daktera isteifschanas, wisch tai wakara preefch tam bijis wairak ehdis, kâ waijadstigs.

No Schenberges (Kursemê). 31. Maijâ palika 25 gadi, kamehr W. Tilling tgs scheitan par dakteri. Preefch tam wisch bij pusohtra gada Birsis (Leischôs) par ahrsti bijis. Schenberges zeen. dsimtskungs, barons v. Korff isrihloja schini deenâ ihstenuš swehtkus. Jau no pascha rihta fapulzejahs daschado schkiru laimes wehletaji zeen. swehtku fwinetaja dsihwolli. Zeen. dsimtskungs dahwinaja dakterim jauki isrohtatu kastiti ar daschadahm fudraba-leetahm. No Schenberges pagasta puses tapa swehtku fwinetajam istabas leetas dahwinatas. Schenberges luter-tizigu wahrda isfazija Bahrbeles zeen. mahzitajs Gruner tgs pateizibas par ustizibu, ar kuru Tilling tgs wifâ tai laikâ fawu amatu lohpis. Bruknas pagasta wahrda runaja Wez-Saules zeen. mahzitajs Luzau tgs. Schenberges katolu draudses wahrda isfazija swehtku apweizinaschanu turenês katolu mahzitajs. Zeen. dsimtskungs bij schogad par Zurgeem Schenbergeescheem dakteri un apteeki no fawas puses atrahwis, kas teem lihds schim par welti bij, bet tagad daktera amata-swehtkôs, redsedams, zil pateizigi ir Schenbergeeschi faweem labdaritajem, apsohjahs atkal preefch wineem dakteri patš lohneht un fahles list par welti doht. — Dsimtskungs pameeloja us scheem swehtkeem fawus Schenbergeeschus, un daktera lungam par gohdu isrihloja fawâ muischâ leelu gohda-maltiti, pee kuras tika daschadas laimes wehleschanas isfazitas. Pee scheem swehtkeem daktera tgs fazija, ka tas wina sirdi kustinoht, ka it wisi schini reisâ no wifa nodshwota laika leektees to sliktu aismirusch, un til weenigi to labu atmenejuschi. Zeweens, kas Schenberges daktera lungu pasihst, leezinahs, ka wisch fawu amatu lohpi no kristigas mihlestibas dsihts un skubinahs. Pee flimneekem eedams wisch neraugahs us laiku, zelu, attahsumu un atmaksu, bet us tam, ka waretu til flimneekem fahpes remdeht. Tapehz ari, kâ dsirdam, no ziteem flimneekem daktera lungam kluischahs laimes-wehleschanas peesuhhtitas. Dakterim labakâ leeziba ir tâ, ko flimneeki paschi dohd. Lai Deews wehl ilgi tahdu wihru us-tur, to wehlahs dauds, lohki dauds! J. K.

Ji Bahtes raksta „Lib. Itgai“ par lohki leelu uguns-grehku swehtdeen, 4. Julijâ, pehz pusdeenas. Kamehr fainneeks un fainneeeze nebijusch mahjâs, nodeguschas Jannu mahjahm 3 ehkas, istaba flehts un laidars. Sadegusch ari sirgi un gohwis un leelaka data feena. Saimneekam atlikusch til tee diwi sirgi, ar kureem bij isdrauzis. Lohpi bij par karsto pusdeenas laiku elaisi stalli. No kam uguns zehlees, naw sinams. — Gramdas apgabalâ ir arween ihstais rudju plaujams laiks no 15. lihds 20. Julijam. Schogad jau fahla plant 2. Julijâ. Seens un ahbolisch ir pa leelakai dalai jau eewahstis. — Lohpu ehdamâ ir schogad wairak, nefa pehra. — Behz 7 deenu karstuma no 21 lihds 28 grabdeem ehâ, usnahza 6. Julijâ leetus ar stipru pehrkonu. Peetus lija 5 stundas, no pulstien trijeem lihds astoneem. Zaur leetu ir meeschi brangi atspirgusch.

No Zahrgales, Wentspils aprinki. Junija mehnefi sch. g. atstahja muhsu zeen. leelkungi Zahrgalu un aifgahja dshwoht sawa leelaka muischa, Widsfirds pee Kandawas. Muhsu tagadejs leelkungs, gwardijas palkawneeks barons v. Kostull, nu tikai preefsch kahda pusohtra gada zaur mantofchanu palizis par Zahrgales un Widsfirds dsmikungu, bet jau preefsch kahdeem 19 gadeem atnahza us Zahrgalu par muischas pahrwaldneeku. Lai gan winsch 18 gadus tikai ka muischas pahrwaldneeks schè bijis, tad winam par gohdu jaleezina, ka wisa sawa waldischanas laika winsch pagasta labumu wisada fina lila wehra un par tauschu labklahfchanohs ruhpejajs. Taisnibas mihkotajs buhdams, winsch nekad no pagasta naw pagehreis wairak, neka teem pehz likumeem peenahzajs dariht. Kad kaut kahda reisa stary muischas un pagasta-waldi iszehlahs dohmu-staryiba par kahdahm pildischanahm, tad winsch, bes kaut kahda strihda, isgahdaja waj nu pee usraugu-teefahm, jeb pee kahda leetas prateja likumigu leetas isfchirfchanu, pee tam ari pagasta teefibas zeechi aistahwedams, ta ka pagastam preefsch fewis nekahda ihpafcha aistahwa newaijadseja. — Zil taisnis winsch bij pret pagastu, til pat schehligs bij nabadfneem. Daschu nabagu bahra-behrnu zeenigi leelkungi usnehmuschi sawa audfinafchanà un apgahdaschanà, dascheem winsch par aifbildni palizis, un zil nabadfneem un wahjineekeem, ihpafchi zeeniga leelmahte, naw palihgu un atspirdfinafchanu sneegusi! — Ar zeenigu leelkungu palihdsibu pehdejds gaddds pagasts usbuhwejis peeteekofschu nabagu-mahju, ka pagasta-nabagi naw pa nedekahm pa pagastu apkahrt jawada, ka tas wehl muhsu, peezkahrt leelaka, kaiminu pagasta noteek. Te wehl ar pateizibu japeemin, ka zeenigs kungs schogad simts rubtus preefsch pagasta-nabagu apgahdaschanas dahwinajis uu fohlijis, ari us preefschu il gadus schahdu palihdsibu pagastam sneegt. — Zil Zahrgalas pagasts attihstibas nn isglichtibas fina us preefschu gahjis, tad tas pa datat muhsu zeeniga kunga nopelns un publisch. Preefsch wina atnahfchanas us Zahrgalu schè wehl nebij nekahdas skohlas. Ar wina pasklubinafchanu un palihdsibu pagasts fewim usbuhwejis, lai nu gan ne lepnu, tad tadfchu brangu skohlas-ehku. — Kad jaunee skohlas likumi wehl nebij apstiprinati, tad muhsu zeenige leelkungi, par skohlas usplaukschanu ruhpedamees, tiklab wezakus, ka behrnus sklubinaja us kahrtigu skohlas apmekleschanu. Lai behrni paschi jo tikufchi us skohlu dshitohs, tad ihpafchi zeeniga leelmahte il Seemas-fwehtkds usajzinaja wisus skohlenus muischa pee Seemas-fwehtku eg-lites, fur teem daschadas dahwanas un faldumi tapa isdaliti.

Behz jauno skohlas likumu eewefchanas zeenigs leelkungs laipni usnehmahs weetigahs skohlas waldes preefschneeka amatu, un scho amatu teizami pildijis, uszihrtigi par skohlas usselfchanu gahdadams. — Weenumehr, kura katra brihdi, waj ta bij fwehtdeena, jeb darbu deena, agri jeb wehlu, wareja ikweens pee muhsu kungeem peetapt, teem sawas waijadfibas isfuhdseht, un nekad wini nebij peekufufchi, kuream katram ar sawu padohmu jeb zitadi ka palihdseht, jebfchu zeenigam leelkungam pascham bij darba pilnas rohkas. Ta tad tas bij pagasta parasta leeta, ka, ja kahdam kaut kahda fina bij pascha padohms nepeeteekofsch, tad jau zitur nekur negahja, ka us muischu pee zeeniga kunga. — Jau eelsch tahm pahri nedekahm, kamehr zeenigi leelkungi muhs atstahjuschi, deewsgan pagasta fajusts, zil dand Zahrgalneekem ar winu aiseefchanu truhft. Ar kuru til paruna, tad dfted, it ihpafchi no kaspineem, scheshlojamees un fakam: Til labi mums gan wairs nebuhs, ka kad zeenigi kungi bij schè. Beidsoht, luhdsam zeenigus kungs, mums peedoht, ka winu wahrduš schè klaiji minejuschi un teem schè sawu dfti fajusto pateizibu issajijufchi par wisu mums lihds schim parahditu labo prahtu un mihlestibu. — Deewu luhgdami, lai Winsch muhsu zeenigohs kungs ilgus gadus mums ustur un lai dohd wineem preeku un laimi jaunaja dshwes-weeta veeredseht, zeram, ka muhsu zeenigi kungi, jebfchu gan no mums tahlu, tomehr ari us preefschu mums schehligu prahtu rahdihš un ne-aismirfihš muhs Zahrgalneekus.

Kahds Zahrgalneeks, dand zitu wahrdà.

Rihga. Par Widsfirds gubernas zeetumu komitejas direktoru 17. Junija apstiprinahs 1. gildes tirtotajs, bankeeris J. G. Grünfelds. — Widsfirds gubernas waldes darifchanu wedeja palihgs, gubernas sekretreeris Georgs Richters, 30. Junija us pascha luhguma atlaists no deenesta.

No Landonas raksta „Ztgai f. St. u. L.“, ka tur 2 deenu laika 3 zilweki atradufchi nahwi Wiweekstas upè. Weens no wineem, kahds gara juzis jauns zilweks, esohp pats tibfchu noslibjis zetort-deen, 8. Julija; tee ohtri divi — isdeenejis saldats un meldera puifis — noslibufchi peekideen, 9. Julija, laikam peldejotees.

Drusku par fadschwi Widsfirds. Gohds Deewam! Til tahlu, ka es pahrsinu, eet wisur labi un pehz kahrtas. — Til pat gruntneeki, rentneeki, ka ari kalpotaji (deenestneeki), katris, zil nu war un jauda, pilda sawu peenahkumu eelsch meera un faderibas. — Til luhgsim Deewu un strahdasim! Lai Deews fwehti un kuplina muhsu lauzinus, ka waram sawas makfahchanas aismakfahht, pa-ehst, apgehrbtees un sawus behrninus labi audfinaht, un tad jau peeteek. — Muhsu mihla Latweefchu tauta, gohds Deewam, eet stipreem fohkeem us preefschu un zenschahs panahht tahs jau agrak attihstijufschahs tautas. Lai Deews palihds, ka wisus noteek Deewa-bihjafchanà un likumiga gara! — Man wehl ir japeemin, ka 6. Junija sch. g. kahda walstis teefas-namà kahdi reti kalpi un walas wihri (walineeki) fapulzejuschees jeb fagahjuschi — ari kahdu luhgschanas-rakstu apspreeft un fagatawoht, fo eefneegt senatora kungam; stary teem ari weens man labi pasihstams kalps bijis usmusnahs. Kad pehz tam winu fatiku, es prafu, fo nu gan esohp apspreedufchi? Winsch atbild: katram sawu semes gabalu buhs luhgt. Tas deewsgan gruhti esohp, katru gadu pee sawa faimneeka eet. Es atbildeju: kam ta waijag dariht? Kurfch leelkungs waj faimneeks ar preeku neturehs labu kalpu til ilgi, ka winam ween patihl, un wehl wina lohni pa-augstinahs? Zil naw tahdu kalpu, kuri no tehwu laikeem tai pascha weeta, pee ta pascha kunga waj faimneeka dshwojuschi — daschi pat semes gabalus pirkufchi waj rentejufchi, waj ari kalpojufchi un us weetas dshwodami turigi wihri palikufchi. Manim tumumà nahburgds diwi kalpi few mahjas pirkufchi un buhs drihs ismakfajufchi. Tahda luhgschana gan ir bes pamata un to augsto kungu tikai welti apgruhtina. Katris kalps jau war dabuht semi pirkt waj renteht bes luhgschanas. Winsch atbild: naudas ne-esohp. Es atfaku: nu, ta ir zita leeta! Tad wehl ir jakalpo, kamehr naudas buhs; til newaijag aifnest krohga-papum. Tagad kalpotajeem laba lohne. Ar peetaupifchanu war drihs pee naudas tilt.

Gohds Deewam, muhsu mihla Widsfirds mas tahdu atradifees, kas tohs daschadus garus nespehtu pahrbaudiht, ahrig tee no Deewa ir, un nekausees fewi no tahdeem no-allinatees un peemusinatees, kas, negribedami strahdaht, no zita labuma un fweedreem grib dshwoht. Bet mehš, kas likumus zeenijam, taisnibu un teefu mihlejam, mehš no wisas firds wehlamees: Kaut tee Latweefchu tautas laikraksti, kas lihds schim ar wiseem spehkeem preti turejuschees wisahm neleetigahm usmusnafchanahm — sawu zefu drohfcheem fohkeem eetu us preefschu — bes schaubifchanahs, sinadami, ka reis tiks gan ihsti atfihst, kas muhsu mihlai Latweefchu tautai ihstais draugs bijis, un kas nè — kaut ari tagad par tahdu zihnifchanohs no pasaules ne „paldeews“ nedabuhtu. Te nu der schi perschina eewehroht:

- Nekahdu labumu few nekahrosim welti!
- So tahdi likumi wehl schoreis newaid zelti. —
- Luhds Deewu, strahda, kohvj. — tad tew buhs pilna rohka, —
- Ka wari eemantohht, us fo firds tewi lohka. —
- Bet zita labumu tu few ne-eekahro, —
- So tahdi kahrumi ir elles pinekki. —
- Ar fweedreem strahdajohht saw' laimi panahkam. —

J. Demand.

Rauna. Ka awise „Witenslij Westnik“ fino, tur fastahdiješ pulzinsch mahzitu wihru, kas griboht isdoht Leifchu gramatiku un Pohlu-Leifchu wahrdnizu.

Schauku aprinki, Raunas gubernà, ka „Ztgai f. St. u. L.“ raksta, stipri plohfotees bakas, fewifschki behrnu staryà.

Wilna. Turenas kafolu kapsehta „Sw. Nocha“, pehdejà laika ir tijis eewehrohts, ka jauni kapi teek atrakti, un it ihpafchi tahdi, fur paglabati bagatneeku lihki. Kapu fargs, fahka zeetaki usflatiht, kahdu jaunu, deewsgan glihti gebrbtu jaunekli, kas wisas behres mehdsà buht klahht un kuru tas lohiti beeschi fastapa naktis us kapsehtu. Kahdu wakaru fargs atkal pamanija winu aif kahda kruma. Winsch paslehees sagli usmanija. Kad saglis neweena kapsehta neredseja, tas cesahka usrakt kapu, kura preefsch kahdahm deenahm paglabaja bagato pilfohni B. Semi lihds sahklam atrazis, saglis patlaban taisnjahs to uslauft, te fargs peefkrehjis, tam uskleedsa. Saglis, israhwa is kabatas rewolweri, isfchahwa to us fargu un tad pats aif-behga. Polizeja tuhlt fahka melleht pehz laundara. Beidsoht wina atrada pee Landwarowas stanzijas us Leepajas-Romnu dsselfzela, 20 werstes no Wilnas. Tagad noseedsneeks atrohdaš Wilnas zeetumà. — Sargs ir nahwigi eewainohst.

Warschawa. 6. Julijā tur lijis breefmigā leetus, kas padarijis kothi daudā fahdes, pahrluhdinadams eelas, pagrabus, weikatūs un dshwolkūs. Par laimi neweens zilweks naw atradis galu.

Maskawā, kà „Now. Brem.“ sino, schinis deenās Kurstkas dselszeta stanzijā tikusi apzeetinata kahda jauna, smalka dahma, kas faufusees Riwiniski. Pee winas atrasti 27 tuhst. rubl., un wehslaf winas kahrteli 13 tuhst. rubl. Wina esohť nehmusi dalibu pee 44 tuhst. rubl. sahdsibas, kas isdarita Kreemijas dselszetu leelajā beedribā.

Rasana. Otas upe pahrluhdinajusi apfahrtejohs laufus. Seens un malka aisteisti no uhdena prohjam. Skahde leela.

Orla. 8. Julijā pulkst. 10 no rihta us Raschft-Biasmas dselszeta isskrehjis pretfchu wilzeens is fleepdehm. 4 wagoni pawisam fadragati, 3 apflahdeti. Wirskondukteeis weegli eewainohťs.

Benjas gubernā krusa nositufi pawisam lihds 44 tuhst. defetinu fehjumu. Skahde sneedsahs lihds 900 tuhst. rubl.

Sahls eeguwmis fhogad, kà leelahs buhs bagats. Krimas pusfalas fahls-esarōs zaur leelo karstu fakrahjees tik daudā fahls, ka jau schim brihscham eeguhts ohťrteek, nekā pa wifu pagahjuscho gadu.

Labibas lauki Kreemijā stahwoht labi, tikai zaur faufumu weetahm tee esohť daudā zeetufchi. Austrijā un Ungarijā esohť wiszaur bagata plauja; kweeschī pee kulshanas isdohdoht wairaf nekā pehz labā auguma bij zerehts. Wahzijā wifas labibas labi isdewufchahs. Tikai is Franzijas un Belgijas dsirdamas schehloschahahs par fliktu gadu; tur bijis pahraf leetains un augsts gaisō. Ari Seemel-Amerikā laba plauja. Kweeschī un maisō tur labi isdewufchees, tikai rudsi un meeschī drusku wahjati.

No ahrsemehm.

Wahzija. Bruhschu jahtneeku pulki tiks schinis deenās isrihtoti ar fehstohbrigeem rewolwereem. Jaunee rewolweri sneedsohť 1350 mehteru.

Austrija. Wahzu krohna-prinzis un krohna-prinzese no Wihnes dewufchees us Tirolī. — Awises sino par kara-pulku fuhťijumeem Bosnija un Herzegowina, no kam jaspreesch, ka minetās prowinzēs atkal wifō naw meerigi.

Franzija. Waldibas fohťi Egipťes jautajumā arween wehl naw itin drohschi. Kà tagad sino, tad Franzija griboht fuhťiht sawu kara-pulku us Egipťi weenigi preefch Suezā kanala apfargaschahās, bet ne wis preefch kahrtibas nodibinaschahās Egipťē. Kamehr Egipťeeschi atstahfchoht Suezā kanalu meerā, tamehr Frantschu pulks tohs ne-aishahfchoht. Tahdā wihfē tad Angteem weeneem pascheem buhs ja-apspeesch Egipťes eefschlige nemeeri. Angku waldiba issazijufi, ka wina isdarischoht scho darbu weena pati, ja neweena zita walstō negriboht peedalitees.

Holande. Rugis „Adder“, kas nogrima, atrastis zaur uhdenalihdejeem us juhras dibina netahť no Scheweningas. Rugis bijis apgreestis ar apafschu us augfchu. No zilwekeem, kas us ta atradufchees, naw neweens isglahbees.

Anglija. Zhrijā esohť leetus daudā lauķeem fahdejis. Kartufeli, Zhru leelakā bariba, fahlfufchi palikt flikti. — Par tagadejo Anglu flotes komandeeeri Aleksandrija, admiralu Simoru, awises nehs schahdas sinas: Simors ir jau 80 gadus wezō, un jau no 10. dshwes-gada atrohдахs juhras deenestā. Wina tehws ari bij Anglu admirals. Tagadejais admirals Simors sawōs behrna gadōs jau brauzā sawam tehvam lihds juhras karā, kuru Anglija toreis weda pret Frantschu keisaru Napoleonu I. No ta laika Simors atradees Anglu juhras deenestā wifās pasaulēs malās un peedalijees gandrihs pee wifem Anglijas kareem tagadejā gadu-simteni.

Egipťe. Kahdu laiku atpakat 42 Tsherkesu wirfneeki deht faswehrschahahs pret Arabi Beju tika zaur kara-teesu noteefati, bet Kediws Teswiks, kas jau toreis dshwoja sļepenā eenaiddā ar Arabi Beju, ne-apstiprinaja spreedumu, un minetee Tsherkesu wirfneeki nedabuja zitas strahpes, kà tik israidischanu is Egipťes. Wini dewahs us Konstantinopeli, kur tee lihds schim usturejahs. Kad nu tagad eenaids starp Kediwu un Arabi Beju palizis atkahlts, un Arabi Bejs no Kediwa isfludinahťs par dumpineeku, tad minetee Tsherkesu wirfneeki dabujufchi no Sultana atlauju, atgreestees us Aleksandriju un no jauna eestahtees Kediwa deenestā. — **Telegrafa faite starp Egipťi un Konstantinopeli,** kas atradahs Turku rohķās, tagad zaur Angteem uszelta. Angti esohť nahlfufchi us pehdahm, ka Sultans teem Egipťē katrā sinā strahdā preti, un tamdeht tee negribejufchi turpmat atkaut, ka Sultanam buhtu eespehjamō laist saweem draugeem Egipťē bes Angku sinas telegramas. Katrai Turku telegramai,

kas teef fuhťita us Egipťi, tagad ja-eet zaur Angku rohķahm. — **Arabi Beja generalfchahba preefchneeks un padohma-dewejs** esohť kahds Zhreetis, kas aif eenaiddā pret Angliju wehl wairaf fshubinoht Arabi Beju us pretoschahohs, nekā schis patō jau griboht. Rastī, kas no Arabi Beja nahľohť, esohť no fchi Zhru padohmneeka fastahditi.

Wisjannafahs sinas.

Us Keisara Majestetes pawehli tiks dibinahťs Keisara orķesteris, kas fastahwehs is 105 musikereem. Orķestera personu mundeeri buhschoht lihdsinatees Keisara jehgeru mundeereem. — Par peeminn leel-firštenes Olga dsimschahai, tika ofizeereem, kas 1. Junijā bij Pehťerhofā dishuri, tāpat ari, kurei bij klahť pee leelgabalu schaufschahās, dahwinati dahrgi brihsantu-rinki un wifem saldateem, kurei tai deenā stahweja us wakti, schinkoja iflatram 1½ rubla naudas. — **Mini-isteru-komitejas presidentis,** walstō-sekreteeis v. Reuters, ir us diwi mehnescheem aifbrauzis us ahrsemehm. Wina weetu tagad ispilda generaladjutants grahsō Baranowō. — **Kà kahda Wilnas awise sino,** tad Schaulōs ir fhogad ferama laba plauja. Par wifu wafaras laiku tur bijis jauks gaisō un allaschin lijis leetus, kas weizinajis labibas augfchanu.

Mantineeki.

Atstahťijis — Brihwolals.

(2. turpinajums.)

„Wartuhť ka ari wina ir atstahťufi behrnus.“ Julija fazija.

„Es to netiju.“ adwolats peefshmeja, „eefsch L. neweens no tam nesin. Juhō eseeť bes kahdas leelas gudroschahās ta weenigā ihstā mantineeze. Tapehz Juhō nedrihľteet nokaweht laiku, bet Jums wajag jo drihs sawas mantoschahās teefibas peerahdihť, lai ziti preefchā ne-aifeetu.“

„Kà lai es to daru?“ Julija prasija.

Zadeks peezehlahs; nu bij klahť tas brihdis, kas isschķirs, waj wina dohmas tam isdohfees, jeb nē.

Winfch it kà launedamees Julijai atbildeja:

„Lihds schim man bij tas gohds, wifās leetās Jums doht padohmu, un ka to no wifās firds efmu darijis un Juhō ar manu padohmu eseeť meerā bijufchi un man wifu ustizejufchi, zeru, ka paschi apleezinafeet.“

„Es to ari apleezinu.“ Julija peefshmeja.

„Nu, tad ustizatees manim ari us preefchu.“ Zadeks fazija.

„Ja Amerikā buhtu tahda pati kahrtiba, kahda pee mums Kreemijā, tad Juhō paschi waretu tai leetā spert wajjadshgohs fohľus; bet tagad tas tā newar notikt. Ustizatees man; es braufschu us Ameriku! Es Juhfu teefibas aistahwefchu un pahrwedischu Jums to leelo naudas-summu! To es apfohľu!“

Julija Zadeku zeeti usstatija. Winam bij taisniba. Pati wina to isdariht newareja. Tai wajjadseja fuhťiht tahdu wihru, kas bij mahzihťs teesu sinaschahās. Zadeks pee tam bij labs; bet kad winfch, to naudu dabujis, wairō nenahťtu atpakat — kas tad —? Pee schihm dohmahm winai eefahķa galwa reibt.

Zadeks Juliju brihndamees usstatija.

„Juhō gan manam padohmam schini reisā nepeekritiseet.“ winfch fazija.

Julija zeeta kľusu, jo nesinaja, ko Zadelam atbildeht.

„Es sino, ko Juhfu kľusu-zeefchana nosihmē; Juhō man negribeet ustizatees, Juhō dohmajeet, ka es ar wifu to naudu aifbehgufchu...!“

„Nē, nē!“ Julija, fahihjufees, ka Zadeks bij usminejis winas dohmas, atbildeja.

„Es to redsu no Juhfu azihm, ka tas tā ir.“ adwolats fazija.

„Man fohťi tas pee firds kerahs, ka man wairō ne-ustizeet un it ihpaschi schini reisā — kur tas preefch Jums no leela swara. Zaur scho Juhō mani apwainojeet un peerahdeet par ne-ustizigu; bet Deewō ir mans leezineeks, ka es wifu efmu darijis, kas manā spehķā stahweja un kas Juhfu labkľahschahohs weizina.“

„Schee wahrdi us Juliju padarija leelu eespaidu. Wina nu atfina, ka Zadelam bij taisniba, un ka tas labpraht wehľejahs pawairoht winas laimi.“

Zadeks nomanija, ko Julija dohmaja, tamdeht winfch nu gabja ar zeribas pilnu firdi sawam mehřim pretim. Tas raudsija zaur mihľstibas-wahrdeem winas firdi eemantohť un tamlihds ari zaur to fenako ustizibu. Lai nu gan tas til ahtri negribeja winam isdohťees, tadfchu wina gudrajai galwinai beidsohť isdewahs peekrahť „wezo freileni“.

Julija winu mihľeja kà sawu bruhťgamu. Wina tam atkal wifu ustizeja un eedewa winam sawu mantoschahās pilnwari lihds ar wajjadshgeem papihreem un labu teesu zela-naudas, lai winfch waretu dohtees us Ameriku. —

To paschu deenu, kad Zhdris taisijahs aifzohť. Kazentalis wehl reisī nogahja pee Lamprechta, zeredams to peerunahť, lai winam pahrdohťu to mantoschahās teefibu, bet kalejs, Lamprechta parahdu aifmak-fajis, Kazentalu ar afeem wahrdeem atraidija un noteiza, ka tas wairō sawas kahjas tai namā nespertu.

Anna ar grehtu Ardi falasija wajjadfigahs leetas Indrikim preeksch zelofchanas. Wina nahzahs grehti schirtees no fawa miha debla.

Uf wafarinahm Anna bij appahdajusi to labalo. Lamprechts, Anna un Lihna ne-ehda; tee bij nostumufchi par Indrika aiseefchanu. Indrikim ari negribeja ehdeens smeheht; winsch Ridigeri zeenadams islikahs lohti jautris, tomehr schi jautriba bij tikai islikchanahs, lai nemanitu wina behdigo ardi.

Anna klufu raudaja. „Es pateefi nefaprotu!“ Ridigers fajija, „kamdeht Zuh esfeet behdigi, kur Zums wajjadsetu buht preezigeem!“

„Es buhtu meeriga, kad tik tahlu nebuhtu jazelo!“ Anna fuh-djedamahs fajija.

„Waj tas naw weenalga, kad Indrikis no Zums ir 50 jeb 500 juhdschu tahlu?“ falejz peefihmeja, „un waj gan kas labahs preeksch wina war buht, nekã tahda zelofchana, kur winsch mahzahs pasift pasauli un laudis!“

„Winsch ir wehl jauns un nefapratigs,“ Anna runaja. „Gaha! Tad Zuh nepasifsteeet fawu dehlu!“ Ridigers preezigi ifauza. „Es esmu pahrlleezinahts, ka Indrikis turehs fawu galwu arweenu us augfchu; Indrik, ne-isbihstees tikai nekã!“

„Esfeet bes ruhpehm!“ Indrikis fajija. „Es nebihstohs ne no zil-wefeem, ne no breefmahm!“

„Gaha! To es sinu!“ Ridigers fajija. „Es wehl arween atminohs, ka Tu, mas buhdams, sellim, kas Lew druffu bij nehmis pee aufhm, stahjees pretim. Tu patampi smagu ahmuru un ghji ar to winam wirfu ta, ka tas pateefi no Lewim behga! Es wehl schodeen par to smeijohs, kad atminohs, ka wifs tas noika!“

„Es sinu, Zuh man par to dewaht leelu gabalu defas,“ Indrikis pafmehjahs.

„Pareisi,“ falejz atbildeja. „Lew es wehl ari dohdu to padohmu: nefaki neweenam, kamdeht Tu us Ameriku brauz! Ja Lewi lahds jautã, tad nefaki tam pateefibu.“

„Es peenemschu pawifam zitu wahrdu,“ Indrikis fajija. „Kapehs?“ wina tehws to jautaja.

„Neweenam nebuhs sinagt, ka mani tapat fauz, ka to, kas Amerika nomirdams, atstahja til dauds naudas,“ Indrikis atbildeja. „I-katris tad waretu fayrast, ka es esmu weens no nelaka mantineefeen, un es zaur tam waretu nahkt nelaimã. Es neweenam neflahdeju, kad es fawu ihstã wahrdu ar Fischeri pahrmainu, til ilgi, kamehr esmu nonahjis Ischikagõ pilsehtã.“

„Du efi gudris wihrs,“ falejz preezigi ifauza. „Iswed tad nu ari Sawu nodohmu galã; gudralais adwokats Lew nebuhtu warejis doht labaku padohmu! — Nu waj wehl par fawu dehlu behdajatees?“ winsch abus wezohs jautaja. „Gaha! Indrikis ir gudrats par mums wifseem!“

Atwadifchanahs stunda nahza arween tuwaki, jo Indrikis gribeja ar nakts-maschinu dohteess uf R. Bij laik, taifitees. Anna un Lihna karsi raudaja un Lamprechts ari flauzija afaras. Indrikis, kas lihds schim fawas afaras bij sawaldijis, ari eefahla raudaht, kad wina mahte to apkampa un elfodama teiza: „Paleez gohdigs, paleez gohdigs.“ Schi bij pirmã reisa, kur Indrikis no faweeem schikrahs. Un kas gan wareja pateift, waj tas ari atkal pahrnahts?

Lamprechts taifijahs fawu dehlu lihds stanzijai pawadiht.

„Saufeet man weenam pascham ar winu eet, un ne-apgrehtineet winam schikranohs,“ Ridigers Lamprechtam klufu fajija. „Paleejeet mahja un apmeerineet Sawu seemu; wina tas lohti pee firds eet; — esfeet drohschi, Indrikis ir kreetnis puifis, winsch sweifs un wesels pahrnahts!“

Lamprechts falejam pallaufija, jo winsch sinaja, ka Ridigers winam tikai darija wifu par labu.

„Indriki, es Lewi pawadischu,“ Ridigers fajija. „Laiks ir eet; tamdeht nu wehl reis atwadees no faweeem.“

Wehl reis Indrikis apkampa fawus wezakus un Lihnu; tad tas feidsahs ahra pa durwihm.

Ridigers feidsahs tam pakaf. Labu gabalizu tee ghja, bes ka tee buhtu runajufchi kahdu wahrdu. Indrikim firds bij pilna, tapehs; Ridigers negribeja usfahkt runaht. Weidsoht tas Indrikim rohfku uflidams uf pleza, fajija:

„Lew nu ir leels darbs preekschã; bet tomehr tas Lewã spehka stahw to ifdariht, un nebuhs ilgi, kad mehã Lewi pee stanzijas fagaidiam. Tee buhs preeki! Nedohmã til dauds pee faweeem wezakeem, bet uf to, kas Lew stahw preekschã.“

„Es zeru isdariht wifu laimigi,“ Indrikis fajija.

„To es sinu,“ Ridigers fajija. „Laws tehws to newaretu ifdariht, tamdeht ka tas nepasifst pasauli. Tu to ifdariht; bet dari tikai wifu, kas peenahfahs, un netizi neweenam zilwekam par dauds. Wehl man Lew kas jajaka: Netizi Kazentalam! Winsch jau ari par to mantojumu fin, un es drohschi faku, ka tas jau ari ir pasinosis sawam brahlim Amerikã. Sargees no schi zilwefa! Pasift Tu winu wari no rehtes, kas tam ir abu azu starpã; un ja Lew tahds zilwefs fastohp, tad greef tam zelu. Winsch Lew gan, sinams, raudihã peeglausteess; bet es faku: fargees!“

Indrikis to wifu apfoklijahs.

Wini atfneedfa stanziju. Wileti drihs isnehma un Indrikis eefahpa wagonã. Ridigers to ari te wehl pawadija, jo ari winam nahzahs grehti schirtees no fawa-mihlulifcha.

Zadefs nahza ar leelu feigschanohs, jo winsch bij nokawejees. Winsch ahtri pagahja Indrikim un Ridigerim garam un eefahpa lahda ohtras klases wagonã.

„Turi til arween Sawu mehrti preeksch azihm,“ Ridigers Indriki wehl reis pamahzija. Efi usmanigs, un glabã Sawus papihews un Sawu naudu — zeeti.“

Maschine bij gatawa uf aibrawkschanu, — sihme jau tika dohta. Ridigers, „ar Deewu“ fazidams, eespeeda Indrikim fajuã paginu zela-naudas un tad aifgabja. Maschine eefahla eet. Indrikis wehl reis dewa Ridigerim atwadifchanahs sihmi zaur lohgu. Ridigers palika it behdigs, jo nebij dohmajis, ka tas tam ta kerfees pee firds. Mas minutes maschini wairs newareja redseht. Lehni Ridigers greefahs at-pakaf uf fawu mahju.

4.

Dhtra rihta Indrikis atfneedfa R. pilsehtu. Winsch bes kawefchanahs lika aifneft fawu zela-fohmu uf sinamo kugi, eerakstijahs sem wahrda August Fischer dhtra fajite un isgabja R. pilsehtu apskatih.

Kahda jaulã dahrsã winsch apsehdahs un rakstija pee faweeem wezakeem wehl beidsamo atwadifchanahs wehstuli.

Indrikis dewahs uf kugi.

Swans atfkaneja un pafcludinaja, ka kugis tuhliit aisees. Daudfi wehl raudsija zaur drahnas plewinaschanu aiffuhtihit fweizinaschanu faweeem draugeem un radeem uf upes krafta.

Dasch schikrahs ar preezigu, dasch gan ari ar behdigu firdi no mihlahs Eiropas. Indrikis to, kas uf fuga schim brihsham notika, mas eewehroja; wina dohmas bij fawu wezaku mahjã. Winsch garã redseja, zil wina wezaki un wina mahfa par wina aifzelofchanu bij behdigi.

Kuga wirfus bij jau gandrihs tufsch palizis, jo ikkatriis bij fteidses fajite, fawu weetu eenem.

Indrikis wehl arween stahweja un bij nogrimis dohmã.

Kahda jauna dahma pee wina peenahza un to usfkatija pa dalai lihdszeetigi un pa dalai finkabrigi.

Wina bij flaisita; bij gehrbusees weeglãs drehbes un wareja buht kahdus 20 gadus weza.

Jau labu laifu wina bij redsejusi Indriki tahdu nostumufschu, un kad nu Indrikis kahdas nedekã bij wina zelofchanas-beedris, tad ta apnehmahs prafih, kamdeht tad winsch tahds nostumis.

„Zuh gan ar nepatikschanu zelojeet uf Ameriku?“ wina prafija. Indrikis istrubzees pafkatiyahs uf to pufi, no kuzas nahza usrunaschana. Winsch to dahmu nemã nebij pamanijis un tamdeht lohti brihnijahs, kad redseja flaisito jaunfundsi, kas to usfkatija ar droh-schahm azihm.

„Nã,“ winsch bes apdohmaschanahs atbildeja.

„Bet kamdeht tad Zuh esat tahdi nostumufchi?“ jaunfundse prafija.

„Es tagad nedohmaju no zelofchanas, bet no teem, kuzus es atstahju,“ Indrikis atbildeja.

„Waj tad Zuh pee wineem wairs nepahbraufteet?“ jaunfundse prafija.

„Zeru gan pahbraukt,“ Indrikis palkufu atteiza.

„Zums tadfchu par to naw bailes, ka mums zela kahda nelaimã notifs!“ jaunawa atteiza. „Es to nemã nedohmaju. Ar preezigu firdi es fkatohs nahlamibã; Eiropu atstahjoht, es nemã newareju no-fkunt, lai gan nesinu, waj to atkal reis redsefchu.“

„Waj tad Zums nekãhdi peederigi tur nepalika?“ Indrikis peefihmeja.

„Man naw nekãhdu peederigu. Sawu mahti es tikai knapi pasinu, un mans tehws ir jau preeksch-kahdeem 10 gadeem miris; kahda weza tante mani usaudsinaja, un tamdeht ari naw nekãhds brihnumã, ka es ar til weeglu firdi no Eiropas schikbrohs, jo fawu tanti es nekã newareju mihleht; es dohmaju, ka to nemihlehs neweens zilwekã.“

„Ar to tad Zuh zelojeet?“ Indrikis prafija.

„Ne ar weenu,“ wina atbildeja.

„Zuh weeni paschi?“ Indrikis isbrihnidamees ifauza.

„Weena pati; man naw neweena, kas mani pawaditu. Man naw bail ne no kahdãh breesmãhm, jo es turu wifus zilwekus par labeem, isaemoht tikai tanti, un zeru, ka tee sneegã man palihdsibu, ja tahs wajjadsehs. Mans wahrds ir Eda Platen.“

„Un mans ir August Fischer,“ Indrikis pafkanidamees atbildeja.

Ede eefahla smeetees un usfkatija winu brihmidamahs, itin ka wina to negribetu tizeht. „Mana smeefchanahs bij nepeeklahjiga, bet es to newareju sawaldih. Redseet, es Zums nekã newarefchu „labrihtu“ teift, bes ka man ne-ekristu prãhtã johlu-luga „labriht, Fischerã kungs“! Zuh tadfchu to pasifsteet?“

Indrikim bij ja-atbild, ka nepasifst, jo wina eenahfchanas tam nebij lahufschas apmekleht teateri.

„Zas ir fahde,“ Ede jautri tahlaf runaja. Man tas johls lohti patihl un tamdeht es ari wifus zilwekus, kuzus par Fischerẽem fauz, waru mihleht. Ja es buhtu wihrifchlis, es Zums Fischerã tã lohmu isfpehletu preekschã.“

„Waj Zuh esfeet teaterã-fpehletaja?“ Indrikis prafija.

„Efmu gan — bet ne kahda teizama; man wehl naw isdewees lihds schim ispelnitees flawu.“

„Zuh jau ari wehl esfeet jauna.“

„Kura teaterã-fpehletaja tad ispelnahs wezumã fewim flawu? Es sinu, ka es pee tahã nekã netikschu, jo es negahju ne ar kahdu leelu preeku uf fstatuwi. Mani wezaki bij abi teaterã-fpehletaji. Weenigi

tandehk es eedewohs teatera-spehletajds, lai fawu tanti zaur tam waretu faitinaht un no winaas tift prohjam, jo ta apleezinaja, fa teatera-spehletaji esot weeglprahitigi un flikti zilweki. Tas nu gan ta ne-buht naw, jo mans tehws bij kreetnis wihrs.

„Tad Zuhš gribeet ari Amerikā par teatera-spehletaju usdohtees?“ Indrikis prasija.

„Nē, nē!“ Eda jautri atteiza. „Mani dsen jaukaka zeriba us Ameriku; ja ta ne-isdohsees, tad, sinams, man zits nekās ne-atleek, tā fawu maiši pelniht zaur teatera-spehlešhanu.“

„Un kas tad Zuhš dsen us Ameriku?“

„Andeles leetas,“ Indrikis atbildeja.

Eda winu pahrbaididama usskatija.

„Zuhš nemas ne-isskatatees tā andelmanis,“ wina peesihmeja.

„Waj andelmaneem ir fawada isskata?“

„Pateesi.“

„Kahda?“

Eda fawejahs atbildeht.

„Es to Zums newaru pateift, es tikai pate to fajuhtu.“

„Un par ko tad Zuhš mani turejaht?“ Indrikis prasija.

„Bate nesinu; bet par andelmani tikai nē. Tik drihs tā es Zuhš usskatiju, Zuhš man nahjaht preekschā tā drusku pasihstami; bet es newaru atminetees, kur es Zuhš esmu redsejis.“

„Tam wajag buht B. pilsehtā, jo tur es esmu dsimis un to weetu ne-esmu nelad atstahjis.“

(Turpmak wehl.)

Kahds wahrds par Latweeschu mantas buhschanu Kursēmē.

(Beigums.)

„Kursēmneeks“ faka fawā rakstā tahtaf: „Ko tagad nosauz par Latweeschu un Zgaunu pahrwahzofchanu Baltijas gubernās naw pateesibā zits nekās, tā isglihtiba. Rā rahdahs, daschi Kreewi ir lohti preezigi, fa to masumu Wahzeeschu, kas ispildija daschus walsts amatus, ir ispeeduschu ahrā. Bet to wini nebuht nemana, fa Latweeschi fuhtra kadu simteem fawus deklus us Kreewu semi un fa tee simti un wehlaft warbuht tuhstoschi ir smehluschi fawu spehku is ta pascha awota, kas lihds schim ustureja un wehl ustur Wahzeeschus. Si schi awota smet wifas kreetnas tautas fawu spehku, un schis awots ir „isglihtiba“. Ta ir warena straume, kas pehz dabas likumeem padara augligas semalahs weetas, un to straumi neweens newar laweht un aptureht. Tapehz ari daschi sinami wihri nopuhlejahs, lai to awotu aisbahstu. Zaur tam isskaidrojahs tā nosaukto tautisko laitrakstu un zitu brehku politika, kas paschi leek rohku pee fawas dsihwibas. Bet Kreewijai un Kreewu Keisara-walstij zaur tam nenahf nekahds labums.“

Labi eegrohsita koloniju dibinaschana ir wifds laikds bijusi sihme, pee kuras war redseht, fa koloniju mahte (seme is kuras kolonijas zehluschahs) ir stipra un spehziga. Muhfu dsimtenē ir gan wehl dasch stuhritis tuhstsch un ne-apdsihwohts. Un tomehr Latweeschem wajag jau tagad zihnitees ar faweem tautas-brahkeem, lai atraštu dsihwes weetu un usturu. Dauds wairaf wehl tas notiks tad, kad eedfihwotaji ees wairaf wairumā, un katris zensigs faimneeks dsihsees, fawa tuwaka semes gabalu peeweenohht pee fawa semes gabala. Kad mahju Kursēmē buhtu ohtru tik, tā tagad, tad tomehr war paredseht, fa — ja tik zaur eedfihwotaju paschu wainu nenoteek kahdas pahrgrohsifchannahs — ihfā laikā muhfu dsimtene newarehs wifus fawus behrnus ustureht. Bet prahitigs faimneeks nefuhtra tik tad sudmalās, kad pehdigais maifes reezenis ir us galda. Kad luhlojam us kaiminu gubernahm, waj neredsam, fa tur Latweeschu kolonijas wairodamees wairojahs? No kam gan tas nahf, fa Latweeschi ari tanis apgabalds spehj dsihwoht, kur ziti zilweki waj nu gluschi panihka, jeb ari nemas nemehginaja puhletees? Tas nahf no tam, fa Latweeschi tur bes nandas ari to aisweda lihds, kas pirmajeem truhka, un ko tee nespehja eedabuht, prohti: palauschanohs us Deewu, kas weenojahs ar palihdsibu tuwakam un ar taupibu. Mums schkeet, fa preeksch Latweeschem tur ir labs un eenefigs darba-lauks. Naw jaluhko weenigi us tam, fa leelakā dala semkohpuju tur atrohhd patihklamū dsimi un patur pahrwaldibu, ko waretum usluhkoht par tahdu augli, ko Latweeschi bes puhlina un paschem nemanohht ir eemantofuschu dsimtenē; bet ari katrai zitai gan mas eewehrojama darboschanai rasees tur laba weeta. Zif mehš sinam, tad muhfu tautas-sfokhlās behrni dabuhn labakās mahzibas, nekā Kreewu tautas-sfokhlās. Wifā, kam ween ustizeta sfokhlu wadischana darbojahs pee mums ar wiseem spehkeem. Zau elementar-sfokhlās mahza pee mums 3 walodas, un Kreewu sfokhlās tik weenu Kreewu walodu. Zau tagad war redseht, fa Latweetis ir

garā lufnaks, nekā Kreews. Kreewu jaunellis war fasneegt wisaugstako isglihtibu weenigi Kreewu augst-sfokhlās; Latweetis to paschu war panahht Gelfsch-Kreewijā, Lehrpatā un ari Wahzsemē. Tā isglihtotam Latweetim stahw wakā „wifa pasfaule,“ turpretim Kreewam pa leelai dakai japaleek Kreewijā.

Wawifam zita leeta ir ar Latweeschem. Latweeschi ispilda Kreewijā daschu weetu, fa p. p. pee pasta, telegrafa, dselszeka un tirtogotaju kantordōs. Bes tam wineem stahw wakā paschais semkohpibas darba-lauks. Weenmehr un wifur atrohnaht leelakas waj masakas muishas. Tautas faimneežiba weenigi war wairoht walsts labklahschanohs. Bet wairaf nefa kaut kur zitur, atradihs Kreewijā leelas muishas, kas peeder waj nu muishneekem, tirtogotajem jeb ari fena-keem semneekem. Leelgruntneeki newarehs wehl ilgi eerast dsihwoht fawās muishas, un ja ari retais to daritu, tad tam tomehr wajaga pee pahrwaldischanas palihgu. Tahdā buhschanā japaleek klusu wifam tautiskam eenaidam. Ir jau brehks un wehl tagad brehz par Wahzeeschem un tomehr atrohdam Kreewijā dauds Wahzu par muishu pahrwaldneekem. Slimneeks meklē preeksch fawas kaites arween to labako ahrstu; winam ir tas gluschi weena alga, waj ahrsts ir Mihneetis, waj Tataris, kad tik tas war wina kaiti dseedeht. Waram drohschi zereht, fa Kreewu leelgruntneeki, kuru faimneežibas pehz eedabutahm leezibahm ir stipri pahrgrohsamas, ja tahs wehl grib pasahweht, meklehs mahzitus pahrwaldneekus. Starp paschu tautas, tā rahdahs, tahdi wihri paleek arween retaki. Tur (Kreewijā) naw jau wairs neweenam wakās, nodarbotees ar tahdu neeku, kahda ir „semkohpiba“. Ir treschais zilweks spredele par „politiku“. Sa- prohtama leeta, fa ir dauds weglaki usmestees par „tautas wadoni,“ nefa palikt par prahitigu semkohpi. Galu-galā ne-atliksees leelgruntneekem zits nekās, tā waj nu atstahht fawas faimneežibas un mehginahht pahrtikt no „politikas“, jeb nomestees fawas muishas, tureht kreetnus pahrwaldneekus un neluhkoht us parahdneeka tautibu, bet us tam, ko tas proht, weenalga, waj tas ir Kreews, Wahzeetis jeb Latweetis.“

„Tā tad pehz muhfu dohmahm Latweeschi ihfā laikā paliks par isglihtibas nesejeem kaiminu gubernās. Zihnina deht pahrtikas Latweeschi ir israhdijschees par stiprakeem un isturigakeem, nekā Leischi un dauds Kreewi.“

„Kad nu wehl reis apluhlojam Latweeschu tautas mantu, tad buhtu muhfu dohmas ihsumā schahdas. Latweeschu tautas buhschana ir deewsgan laimiga un Latweeschu plaukschana war pasahwigi augt un wairotees, kad wineem tik isdohdahs pahraweht weenu eenaidneeku. Schis eenaidneeks ir: Tas prahts, kas nepasihst rohbeschas pee tahm leetahm, kas buhtu jawehlahs, kas jau ir fasneegtas, kas wehl jafasneeds un kas ir pelnitas. Mehš tizam, fa gudra politika, kas tautu audsina darbā un tiklibā, warehs fawus labakohs spehkus preeksch tam isleetahht, lai schihš rohbeschu gubernas paleek par labu preekschihmi.“

Tagad wehl wifš ir eespehjam. Tapehz tee, kas runa us tautu, lai ne-aismirst, fa paschem buhs ja-ataild un lai apdohmā, waj Latweeschi, tā Keisara-walsts pawalstneeki, ir jamudina us peetizibu un tikumibu jeb teem jastahsta par demokratu neprahitigeem fapneem. Behdeja sinā wajadsetu ar wahrdeem un raksteem lihdsinaht to zeku, ko tagad jau daschi fahkluschi rahdiht; bet pirmā sinā wajag tautu skubinahht, lai pate fewi pareift audsinahs un fargahs, fa ne-islutinahs un nepaleek pati few par deewekli. Pirmā sinā wajagohht tautai dseedaht preekschā jaukas dseemas no weenmehr jaukahm un leelakahm teesibahm“) un ohtrā sinā wajagohht runahht tā wihram no tahm leetahm, kas tautai peenahlahs dariht un pildiht.

Kaut jele Latweeschi, kas lihds schim labprahht peenehma labu padohmu un zaur ko tee ir fasneeguschu fawu tagadejo isglihtibu, ari turpmak ar wiseem spehkeem fargatu to awotu, kas winu tautibu ir tihrijis, usturejis un spehzinajis. Kaut wini eewehrotu schohs, kahda flawena Schweizeescha wahrduš un tohs paturetu par fawas politikas programu: „Ikkatra zilweka un ari wifū tautu labklahschanohs pasahw weenigi pazeetigā un tizigā darbā no pa-audses us pa-audsi un us pateesibu pee ikkatras leetas. Zilwekam wajag buht tam, kas winsch ir, un tautai un walstij to ispildiht ko apsohla jeb buhs masal apsohliht. Sargafimees isfajihht dohmas un prahischanas, kuras negribam waj ari newaram pilnigi ispildiht.“

Mehš esam ihsumā eewehrojuschu Latweeschu tautas mantu Kursēmē un atraduschu tiklab preeksch muhfu walsts-waldischanas, tā ari preeksch wiseem Latweeschu draugeem, fa Latweeschu garš nesš labus

“) „Mariemneeks“ tadšju nesihmehs us tahm teesibahm, kas Latweeschem, tā gruntneekem peenahlahs?

augfus. Zaur meerigu kohp-strahdaschanu ar saweem lihds-ceedfihwotajeem Latweefchu tauta ar masumu eesahkohnt un ar daschahm grubtibahm laudamahs ir fahneegufi isglichtiba deewsgan zeenijamu pakahpeenu. Par to naw ko strihdetees. Bet waj Latweefchu tauta ari pratihš scho sawu waru ustureht un wairoht?

Kad weens waj ohtris nokliht, sawas dohmās tad nebuht negribam faziht, ka wifa tauta tā dohmā. Neeziga gohda-kahriba drihsak lohlahs sem ruhkta un uslikta juhga, nekā sem derigas wadischanas, kas nahk no gara, kas ir stipraks par winu. Bet tee, kas paschi ir palikufchi par upuri sawahm kahribahm, newar doht padohmu, kas ir derigs ziteem. Latweefchu tautas prahtigai politikai wajag palikt par wispahrigu tautas mantu, kas labi jafaproht, jatur zeenā gohdā un ja-aisstahw. Un lai tahdai politikai buhtu dauds fefmes, — ir jadsenahs — pehz „meera“.

Peefihmefums no redakzijas pufes. „Zeen. Kursenneeka“ rakstu mehš esam wispahrigi atstahstijufchi un daschu gabalu ari pahrtulkojufchi, tamdehl, ka winsch runā par Latweefchu buhschanahm; bet wifu „Kursenneeka“ rakstu newarejahm usneimt „Awisfēs“. Mums ari naw eespehjams, schai weeta norahdiht us illkatru teikumu, ar ko mehš ar „Kursenneeku“ esam weenis prahtis un kuram mums wajadsetu pretotees. Tamdehl mehš zeen. lastitajeem usfauzam, lai paschi pahrbauda wifu un lai patura to, kas ir labš un derigs. Un kā labš un derigs mums leekahs buht „Kursenneeka“ gala wahrds, kas paschubina, lai dse-namees pehz „meera“. Un meera teescham mums wajag, ja gribam plaukt un jaloht. Sinams, ne wis tahds meers, kur ar saweem lihds-ceedfihwotajeem kohpā spreescham un kohpā strahdajam, weens no ohtra mahzamees un weens ohtram palihdsam. Genaidš nepastrahdā nekahda labuma; tilkai weenprahtiba un meers muhs padara stiprus. Un tilkai weenprahtiba un meeram mehš gribajahm kalpoht, zeen. lastitajus ar mineto rakstu eepasihstinadami.

Mifiones-fwehtki Leel-Auzes draudse.

Zahnu deenā muhsu draudse dabuja dahrgu fwehtku brihdi pawadiht. Gan jau bijam awisfēs daschlahrt sinas lastijufchi par mifiones-fwehtkeem ziturenē, bet paschu draudse wehl nebijam tahdu deeninu peeredsejufchi, ari wifā muhsu apgabala ta bij wehl fweescha leeta. To nu bij ari mums muhsu mahzitajs isgahdajis. Deews bij jauku laizinu nowehlejis. Swehtku plazis bij apnemts pee paschas Leel-Auzes basnizas; bet basniz-laudis, ne ween is muhsu paschu draudses, bet ari no dauds aplahrtejahm draudsehm — bij pat daschi is winpus Jelgawas — nespehja basniz-plazī ruhmi dabuht un fneedsahs tahlu par walli pahri. Kauschu pulku rehkinaja us wismas 6000. Deewkalposchana sahlahs ar dseefmu un fwehtku-liturgiju, ko Leel-Auzes draudses mahzitajs patš tureja. Swehtku weefus apweezinadams winsch pasludinaja, ka schini deenā gribam azis ihpaschi mest us to leelu darba gabalu, ko tas Kungs Jesus wiseem saweem mahzkeem usdewis, eet un fludinahnt to preezas-mahzibu wifai radibai, mekleht tohs pasudufchus grehzineekus, tilklab paschu widū, kā pa tahlahm semehm, bet schini deenā ari turklahnt ar fwehtu preeku dsirdeht par schi darba bagateem augkeem un liktees paschubinatees, ta Kunga spehka tahlak strahdaht. Draudse dseedaja 142 ds. 4. p. — Salgales draudses mahzitajs Neanders tureja to pirmo fwehtku-sprediki par Matt. ew. 9, 36. „Un kad winsch tohs kauschu pulkus redseja, winam firds par teem apschelohjahs, jo tee bij isklichduschu un pamesti kā awis, kam naw gana.“ Ar dedfigeem wahrdeem rahdija, kahdā garigā pohstā miht tee „isklichduschu un pamesti“ tur tahlās paganu semēs un lika pee firds to Jesus mihlestibu, kurai eeschelohjahs ari par wifahm schihm dwehfelem un kas grib schahdu pat eeschelohschanohs ari muhsu firdis eededsnahnt. Spredika firdigee wahrdi dsiki aisgrahba klausitaju firdis. Kad dseedataju kohris ar jauku dseefmu us balsihm un draudse ar 142. ds. 5. p. bij us sprediki sawu „Amen“ fazijufchi; tad Jelgawas Zahnu-basnizas mahzitajs Katterfeld kgs tureja ohtru sprediki — un tani rahdija, ka ta Kunga Jesus pawehle til pa masai dakai buhtu isdarita, kad mehš sawu mihlestibu dahwatum teem paganeem tahlā fweeschumā, bet aismirstum to darbu, kas kristigai draudsei ir jastrahdā, ari tē muhsu paschu widū un noweda tā tais daschadās eefsch-mifiones darba-laukōs. Ar firsnigeem wahrdeem winsch rahdija, kas wifš jau ari tohp strahdahts schini tihrumā zaur tahm simtejahm schelstirdibas un labdaribas eeriktehm, ko pa ewangelijuma draudsehm strahdā kristigas dwehfeles waj nu fewischki, waj daschadās fabeedribās. Ihpaschi wehl peemineja Jelgawas diakonifunama darbus, Jelgawas Latw. kurlmeemo-schoklu u. t. j. pr. Zif

dasch klausitajs firdi eekustinahts apflauzija afaras un juta fwehtas apnemschanahs, pakat dsihtees schai Jesus mihlestibai, kas tahdus krahfchahus augtus nefš. Atkal dseedaja dseedataju kohris un pehz tam wifa draudse. Tad nahza Kuldigas mahzitajs Freiberg un us abejeem preekschspredikeem norahdidams runaja par weenu fewischku darba-gabalu, kas wehl muhsu paschu widū stahw gluschi nekohpts, prohti tee tschiganu pulki muhsu draudses; tee dsihwo kristigas semēs un miht tomehr tahdā pat dsila tumfibā, kahdā tee pagani, pee kureem misionarus raida. Winsch dewa sinas par scho tautu, kā ta no Indijas zehlfusees un schurp us Ciropu atnahkufi un pa dauds walstihm isklichdusi, runaja par winu dsihwi, atgahdinaja ar kohdoligeem wahrdeem, ka gan dasch muhsu widū par scheem kautineem buhs jau pabrihnejees, waj pasmehejees, kurnejis un dusmojees, bet retais wehl to Jesus eeschelohschanohs, ari pehz schihm pasudufchahm dwehfelem buhs firdi fajutis. Beidsiht norahdija, ka Kristus mahzkeem buhs mihlestibā strahdaht ari pee scheem palihduschem, kaut ari tas darbs schim brihscham wehl mas augtu rahditu, kamehr schi blandonu tauta naw us sinamu dsihwi apmetusees un naw kā dsihws lohzelehts eeseets zitu tautu dsihwē. — Masu starpbrihdi ispidija jaukas ehrgetu balsis, kas zaur basnizas atwehrtajeem lohgeem it kā debešs balsis nolidinajahs pahf fwehtku draudsi. Pehz tam Leel-Auzes mahzitajs runaja wehl Deewa wahrduš par mifiones grubtu, bet fwehtigu darbu un zehla daschadas sinas preekschā, kā Deews tohs eefsch- un ahmifiones darbus til bagatigi fwehtijis. Birmā Debesbraufschanasdeenā 11 mahzelli kahpa no ta kalna semē, pirmā Basaras-fwehtku deenā bij jau 120 kohpā, apustulam Zahnam mirsoht bij kristigo flaitš pee 500 tuhst., pirmā kristiga keisara Konstantina laikōs jau pee 10 miljoni un tagad pee 500 miljonu, kas Jesus wahrdā sawus zekus lohka. Wairak kā 6 tuhstoschi misionaru strahdā pa paganu semehm. Ewangelijuma draudses ween isgahjufchā gadā ir preeksch mifiones darba dahwanu fametufchas pee 14 miljonu rublu, starptahm Anglijas mifiones beedribas ween pee 8 miljoni. Ewang. luteru mifiones nams Leipzigas pilsehtā, kas mahza un issuhta us Indiju misionarus, eenehma pee 117 tuhst. rublu. Schi nama darbu muhsu Kursemes draudses war ari par sawu eestahht, — jo muhsu draudschu mifiones dahwanas tohp ihpaschi schim namam nowehletas. No Leipzigas sahloht ar 1706 gadu, ir jau leels pulks misionaru isfuhtihš un tagad strahdā us 18 stazionehm kahdi 30 misionari un mahzitaji pee Tunetu tautas Indijā. Luteru flaitš tur jau ir pee 12 tuhstosch. Rihnas un Japanas walstis werahs preeksch Kristus ewangelijuma. Pa Turku semehm atskan ta preezas-mahziba. Anglijas leelā bihbelu beedriba ir wifōs sawōs 80 gaddš jau pee 100 miljonu bihbelu walodu walodās, waj par welti, waj par pus welti isdalijufi. Wairak ka 5 tuhst. ewang. diakonifēs strahdā, kā flimu meefigas un garigas kohpejas, nabagu behrnu schoklotajas u. z. Schelstirdibas un labdaribas cetahfēs, is paschas kristigas draudses zeldamahs, steepjahs kā jauks tihkliš pa semu-semehm un wehl dwehfeles pee Jesus. Ari mums buhs peedereht pee teem wilzejeem.

Tad tureja deewaluhgfschanu un deewakalposchānu beidsiht draudsi ar fwehtifchanas wahrdeem atlaida. Wisbeidsiht wehl wifa fwehtku draudse nodseedaja to flawas dseefmu „Lai Deewu wif lihds“ un tad schkirahs. Bagatu fwehtibu buhs schi mihka deenina mums wiseem nefusi. Muhsu laikōs, kur leeli pulki wifu leelo swaru leel us tahm laizigahm darboschanahm, ir jo deriga, fwehtiga leeta, ar saweenotahm leezibahm norahdiht us to garigo darba-lauku un firdis un prahtus pazilaht us augstakahm leetahm, nekā tahs, ko muhsu azis redš. Muhsu laikōs, kur daudsi, redsedami to besdeewibu augam, ismifahs un noguršt sawas firdis, ir jo fwehtiga leeta, rahdiht, kā tas Kungs sawu wahrdu tura, teem elles-wahrteem nebuhs apgahst wina ehku un Wina wahrdam wehl schodeen atwerahs semu-semes, firschu-firdis.

Mehs schkiramees, dsiki eepreeginati sawas firdis, un wehledamees, ka Deews mums liktu drihs atkal tahdu fwehtigu deeninu reis peedfihwoht. — n —

Atbildes.

- J. W. — W.: Zeram, ka warohim us preekschu likt „Awisfēs“.
- „Sim“: Rubat nolikahm us postu ohtru wehstuli sinamā leetā. Brihnumš, ka ne-efat pirmo jamehmuschu.
- n. n.: Schim brihscham nē; warbuht us preekschu.

S I u d i n a f c h a n a s.

No Sahitnu pagasta-waldischanas teef dehl wehra nemishanas ahrpus nowada bshwodameem pagasta lohjekleem sinams darichts, la galwas-naudas klaseerefhana preefsch 1882/83 gada Sahitin teefas-nama 3. Augustä f. g. tiks idarita, ar to usajinashanu, la wifsem teem, kam buhtu lahbas atweeglinashanas eerunas, ar wai-jadfigahm peerahdishanahm mineta deena, ja negrib tahs pajshas saudeht. — Sahitnu teefas-nama ja-atnahl un jawi eemesli ja-leel weetneeku pulkam preefscha.

Sahitnu teefas-nama, 30. Juniä 1882. (N. 239.) Pag.-wezakais: W. Lagsding. (S. W.) Pag.-sfrhw.: Kälpe.

No Kauliges pagasta-waldischanas teef dehl wehra nemishanas ahrpus nowada bshwodameem pagasta lohjekleem sinams darichts, la galwas-naudas klaseerefhana preefsch 1882/83 g. Kauliges teefas-nama 5. Augustä f. g. tiks idarita, ar to usajinashanu, la wifsem teem, kam buhtu lahbas atweeglinashanas eerunas, ar wai-jadfigahm peerahdishanahm mineta deena, ja negrib tahs pajshas saudeht. — Kauliges teefas-nama ja-atnahl un jawi eemesli ja-leel weetneeku pulkam preefscha.

Kauliges teefas-nama 30. Juniä 1882. (S. W.) Pag.-wezakais: J. Kuhpe. ††† (N. 48.) Pag.-sfrhw.: Kälpe.

No apatscha minetahm pagasta walbischanahm teef dehl nemishanas ahrpus nowada bshwodameem pagasta lohjekleem sinams darichts, la galwas-naudas klaseerefhana preefsch 1882/83 g. Saldus teefas-nama tiks idarita: 1) no Wpu pagasta 4. Augustä 1882. g. 2) " Disch-Beejeres 7. 3) " Saldus meschatunga 11. Augustä, 4) " Saldus 13. Augustä 1882. g., 5) " Saldus mahzitaja 14. Augustä, ar to usajinashanu, la wifsem teem, kam buhtu lahbas atweeglinashanas eerunas, ar wai-jadfigahm peerahdishanahm eelsh minetahm deenahm, ja negrib tahs pajshas saudeht. — Saldus teefas-nama ja-atnahl un jawi eemesli ja-leel preefscha weetneeku pulkam.

Saldus teefas-nama, 2. Juliä 1882. (N. 312.) Pag.-wezakais: F. Sawigky. (S. W.) Pag.-sfrhw.: Kälpe.

No Kumbro trohna pagasta-waldischanas teef dehl wehra nemishanas ahrpus nowada bshwodameem pagasta lohjekleem sinams darichts, la galwas-naudas klaseerefhana preefsch 1882/83 g. Kumbres teefas-nama 9. Augustä f. g. tiks idarita, ar to usajinashanu, la wifsem teem, kam buhtu lahbas atweeglinashanas eerunas, ar wai-jadfigahm peerahdishanahm mineta deena, ja negrib tahs pajshas saudeht. — Kumbro teefas-nama ja-atnahl un jawi eemesli ja-leel weetneeku pulkam preefscha.

Kumbro teefas-nama, 28. Juniä 1882. (S. W.) Pag.-wezakais: J. Sihpol. (N. 119.) Pag.-sfrhw.: U. Günther.

Wiftnu pagasta teefa (Tutuma aprinki) usajina zaur scho wifnu tohs, kureem lahbas tainhas parahdu prafishanas buhtu pee nomirufcha, pee Wiftnu pagasta peerigä fshlotaja

Hans Sidmana

atshahs mantibas, tapat ari tohs, hri nelakim pallufchi ko parahda, lihbi 1. Septembris f. g. preteiktes pee augscha minetahs pagasta teefas. Wehlati neitks nelahdi parahdu prafitaji taps laufiti, turpretin parahdu nehmeji taps likumigi strahpeti.

Wiftds, 1. Juliä 1882. (N. 31) Preefschfehdejais: J. Puhje. (S. W.) Sfrhw.: Ed. Stobbe.

Dhfolmuischas (Paulsgnabe) pagasta galwas-naudas makfataju klaseerefhana un appreefhana pr. 1882/83 gadu tiks idarita 27. Juliä f. g.

Teem pagasta peerigeem, kureem buhtu schai teeta lahbas eerunas jeb kuhghanas, par sinu, la wifnu usdohschanas weenigi tikai nojazita deena pagasta-walbe peenems, turpreti wehlatahs peenemshanas atraidihis. Dhfolmuischas pagasta-waldē, 6. Juliä 1882. (S. W.) (N. 126.)

Zeroufites trohna pagasta-walbe, Bauflas aprinki, dara zaur scho wifsem Zeroufites pagasta lohjekleem sinamu, la 17. Augustä f. g. nodewa isbalishana uš 1882/83 gadu isharita un pastudinata tiks tamdehl ir teem, kas lahdu atweeglinashanu zere, mineta deena pajchem pagasta kapulzei preefscha fashbahsh, jo pehs tam neitks wairs neneens klauhtis, bet pagasta weetneeku spreedummu ispidohht — nodewa uslikta leelumä peedshitas. To lai ewehro! (320) Pag.-wezakais: G. Namnam. (S. W.) Makfu-webejs: Kalnisch.

Dhfolmuischas (Paulsgnabe) pagasta-walbe ewehrodama la bei diamajds gaddös daudj pagasta peerigeem naw demufchi nelahdas sinas par pahrgrohshichanahm, kuras notilufshas wifnu familijas, waj nu zaur familijas lohjekleem peerishichanu, nomirufshanu, jeb ari zaur appreefshanohs, — usajina it wifnu Dhfolmuischas pagasta lohjekleem tiklab wihreefchu, ka ari seeweefchu lahrtas, 4 nedetu laita, wehlatais lihbi 11. Augustam f. g. schai pagasta walbe usdohht fshabräs sinas par jawu familiju tagadejahm fashahweeshanahm — ari tad, kad warbuht nelahdas pahrgrohshichanas nebuhtu notilufshas — lihbi ar frustamahm-(wezuma-) fihmehm preefsch teem no jawu klahi nahfufshem, pagasta-walbe wehl neftnameem familijas peerigeem. Uhdohschanohs peenems katra ohtreena lihbi pulst. 2 pehs pusd. Dhfolmuischas pagasta-nama.

Weidsoht tohp wifas pagasta-walbes, pilsehta un wifshu-polijejas kuhghas, tahbus Dhfolmuischas pagasta zilwekus, hri lihbi nojazitam laikam newaretu usrahshih leezibas-fihmes par isharito familijas usdohschanu, ne uslahdu wifni ilgati jawös aprinkös nepectureht; bet wifnu us fchejenes pagastu israidihit.

Dhfolmuischas pagasta-waldē, 6. Juliä 1882. (N. 131.) (S. W.)

No trohna Eltschnumuischas pagasta-teefas tohp wifni parahdu nehmeji un parahdu bewesi nomirufcha Eltschnumuischas Indrikam mahju faimneeta

Mikel Puschbarneek,

zaur scho usajinani, wehlatais, tai par isfshighshanas terminu nolita 7. Septembris f. g. pee schihis teefas preteiktes, jeb fshahdehm padohtees lahbas wineem zaur ne-ewehroshichanu schihis fludinashanas pehs likuma iszetohs.

Trohna Eltschnumuischas pagasta-teefä 7. Juliä 1882. (N. 363.) Preefschfehdejais: P. Dombrowsky. Pag.-sfr.: S. Seegrin.

Ziles-muischas walbischana dara sinamu, la

ohtris Jhles turgus

ne ohtra Septembris (laziti kalenderi neriltigi peerahda) bet 3. Oktoberi tiks noturehts. Jhles-muischas walbischana.

No Dandahles pagasta-teefas teef zaur scho fludinaitis la 28. Juliä f. g. pusdeenas laita Dandahles Tigatu mahjäs dajshada, agrejä mahju ihpashneela Dawid Seemela mantiba, ka: 7-10 wefmu ahbolina, arli, akmene, malta un wehl zitas faimneezibas leetas, parahdu dehl nhturpe us wairafshohshichanu tiks pahredohita.

Dandahle, 3. Juliä 1882. (Nr. 59.) (S. W.) Preefschfehdejais: Tschast sen.

Trohna Eltschnumuischas pagasta teefa dara sinamu, la dehl tam, la us 6. Juliä f. g. trohna Sufseimuischas Swolste mahjä is fludinaita nhturpe nebij, pizzeji fahahfufchi — tagad jauns termins, dehl noturefshanas tahbas nhturpes, us 17. Augustä f. g. ir nolita.

Trohna Eltschnumuischas pagasta teefa 7. Juliä 1882. (N. 357.) Preefschfehdejais: P. Dombrowsky. (S. W.) Pag.-sfr.: S. Seegrin.

Stohlotaji,

furi Franka-Sesawas pagasta (Dohbeles aprinki) fshohlotaja weetu wehletohs peenent, teef usajinani, 30. Juliä f. g. ar waijadfigahm leezibas-fihmehm pee schihis pagastawalbes perfonigi meldeees.

Fr.-Sesawas teef-nama, 2. Juliä 1882. (N. 137.) Pag.-wez.: J. Lahfche. (S. W.) Sfrhw.: W. Stande.

Supertossatus

tura uf lehgera un nem apfshellefshanas vreit

G. Höpferis, Zalgawa.

Supertossatus

13-14proz., sem Nihgäs politehnifuma pahraudishichanas, tur arween uf lehgeri un peedahwa par Nihgas zenahm

Adolfs Abramsohn, aif Annas wahrteem, Zalgawa.

Wifnu labafohs superfossatus

pahredohd par mehremu zenu leelas un mafas partijas

K. Seilsberg's,

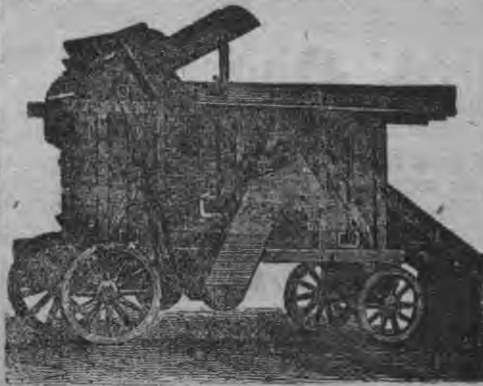
Zalgawa, pee turgus plafscha blatus aptectim.

Zangdahles superfossatus

13proz. par lehtakahm zenahm tura uf lehgeri

Mafschinu-fabrika un dsfelsleetawa

Geidies, Sager & Weber, Zalgawa.

Pilnigus t w a i k a: kuhleju-gangus

ar brauzamahm, gulofshahm, 3-firgu

lokomobilehm

peedahwa par zenu no 1675 rubl.

P. van Dyk'a pehznahzeji, Nihgä un Nehwalä.

Kulamahs-mafchinas,

labibas tibrifshanas-mafchinas

un

effel-mafchinas

dajshada leelumä, pahredohd par letahm zenahm

Geidies, Sager & Weber, Zalgawa.

Superfossatu

no 13% kuhstofscha fosfora-fshabbes fatura pahredohd

Viccop un beedris

Zalgawa, katolu cela N. 55.

Superfossatus

furi no Ziegler un beedra, Nihgä, sem kontroli Nihgas politehnifumu ismellefshanas-fangshas eewefsi, pahredohd Waja un awgabalä

Mendel Orkins & Ko.

Superfossatus

furi no Ziegler un Ko., Nihgä, sem kontroli Nihgas politehnifumu ismellefshanas-fangshas eewefsi, pahredohd Zannjalgawa un awgabalä

Bruno Birkhahn.

Superfossatus

ar 13-14% kuhst. fosforik. faturu pahredohd no lehgera,

Chr. Silberts, Katolu cela N. 49.

Kalki

ir dabumanti Aleksandera Rinfa fahfu dedfnatawa apatsch Brantamuischas, pee Zalgawas-jela, 6 werstes no Sezawas.

Zaur scho daru sinamu la es Saldü (Frauenburg) par ahrftu efmu nometees. Mans dshwohtis ir L. Hirschfelda fenal Hellmana nama pee turgus plafscha.

Saldü, 3. Juliä 1882.

Dr. B. Jacobsohn.

Dshwohla pahrmainishana.

No 8. Juliä f. g. dshwoju es netahlu no Bajeas-cela gala Zalgawa, fenala Drachenfels willä, cepreti Kultera wehpshichanas fabrikai.

Turpat uf jawa gruntsgabala efmu es ari eestafshis

W. kliniku

preefsch flima firgu usnemshanas un diebedefshanas.

Lohpu-ahrfts: **W. Braakj.**

Linn schkehrimus

wifadäs minnurdös par fabrikas zenahm, la ari zitas preefsch faimneezibas waijads fshahs prezes pahredohd

Viccop & beedris, Zalgawa, katolu cela N. 55.

Rohti labas

taufu filkes

pahredohd

Viccop & beedris, Zalgawa, katolu cela N. 55 un Zeelaja cela, peetim Latweefshu bafnigai.

The Singer Manufacturing Co., New-York,

wisleelakais schuijmaschinn-fabrikis us pasaulis,

peedahwa sawas par labahm atsihtahm wislabakais schuijmaschines ar jumeem palihga-apatem un jaunu minamo eerikti, kas neteef nobruketa, pilnigi bef trohskhina un til weegli strahdajamas, ka pat schwas un wezas personas tahs machines war bruhketh bej nefahda puhlina. — Bahrdohschana no

538 tuhst. schuijmaschinn weena gada

ir wislabaka leeziba par to, ka tahs original Singermaschines ir labas.

Katrai original Singer-schuijmaschine ir pilniga firma „The Singer Manufacturing Co.“, ka ari blatus stahwojcha fabrika marka us rohtas un stahwa. Tahs paschas teef sem pilnigas garantijas un pee masas eematlas pret ifnedelas nomattas no 1 rubla nobohras, un wezas jeb pawisam nederiga: machines no wisahm sitemahm teef nemtas pretim malfschana.

G. Reidlinger, Jelgawa, Leelaja eela Nr. 10, Rennera nama.

Jelgawa.

Augsti zeentitai publikai darom it pajemigi finamu, ka mehš tepat, ženak sem firmas **H. G. G. Weber un Com.** uskohpshana buhdamo

maschinnu fabriku un dsels-leetawu

esam nopirkuschi un us preekschu daudi wairaf paleelinatu sem firmas

Geidies, Hager & Weber

wadistin.

Mehs jaweenojam lihdi ar muhsu fabriku semkohpibas un pee amata peederigu maschinnu un leetu sehgeri, dshshanas-alknas, supersofatus un t. t.

Augsti zeentitai publikai us to wislabako peeshlidami jaunu maschinnu pagatawoschannu, un wezu maschinnu pahrlaboschannu, mehš apshlam turklaht riktiga laika un usizami tohs mums usizetohs darbus par mehrenu malfu pagatawoht.

Ar augstzeentichanu

Geidies, Hager & Weber.

Muston, Proktor un beedris Linkolne

dabuja par jawahm labahm

lokomobilehm un garainu kulamahm maschinehm

wairaf ka

160

pirmahs gohda-algas, selta un sudraba medalas.

wairaf ka

160

pirmahs gohda-algas, selta un sudraba medalas.

Agenti:

Ziegler un beedr.

Reepaja, Aleksandera eela Nr. 6.

Jaun-Jelgawa,

klubes-mahja, emu eeriktis no Rihgas S. P. Schwabes lga destilaturis, dshchreenu bohdi

un pahrdohdu spirtu, rumu, konjaku, araku un wisus faldenus dshchreenu, ari bischofu par Rihgas zenahm, tapat ari ahrcemes un Rihgas wihnu.

Ar zeentichanu

Fr. Gutman.

Pensioneri

atrohd laipnu un lehtu usnemichanu, Swehtes eela Nr. 24, sehta pa labo rohtu.

Skohlas behrni

turi Jelgawas skohlas apmekle. atrohdi laipnu usnemichanu un ruhmi Gfara eela Nr. 24, pee Feldman kundses.

Skohlas-behrnis

peenem koste un kohrteli madam Troisnowsky, Jelgawa, Annas-eela Nr. 2, pa trepehm angshu.

Kas grib skohlas-behrnis eelsh kohrteli doht pee Bahju madamas J. Michalowky, Strihwera eela Nr. 53, Johansen nama, eelsh sehtas.

Behrni

no labem wezatem, 12. lihdi 15. gabus wezi, turi schejenes skohlas apmekle, teef usnenti laba koste. Blashakas sinas dabu atraitnes Grunfeldes nama Nr. 18, lpes-eela (Wachstrafe) apaksha. Geesechana par labo rohtu, blalam skohlai.

Peedahwaju manas

Danf-miltu-malfchanas-sudmalas

preeksch bruhka pee kreetnas un lehtas apdeeneshanas.

J. J. Haase,

Jelgawa us pilsehtas mallas-platscha.

Maschinists

tursch uinemas wihadu maschinnu wadischanu, ka ari fataisichanu, melle weetu, wislabakais us laukeem pee kulshanas. Japeprasa Pastes-eela Nr. 47, ehrbergi, pa labu rohtu, Jelgawa. A. W.

Manas andeles weeta tagad atrohds Katoku eela Nr. 3

un peedahwaju is mana

zigaru, papiroso un tabakas lehgera kreetnu un ilasitu prezj. Us apmekleschannu lihds

J. J. Haase,

Jelgawa, Katoku eela Nr. 2.

Beekdeen, 16. Julija, pulstien 688 no rihka, no pils-weides pasudusi bruhna, dohla gohws ar raibu galwu, ne wisai leela, laba usura, wisi ischetri papi kahrpains, sohbi labi peedilufchu. Dohp lahgs kam wina buhtu peellihdusi, waj Jelgawas polizejai, waj pee ihwaschneela Stankewisa, Gfara eela Nr. 23, peemeldeht.

Schnijeb meitenes,

kas Jelgawas skohlas apmekle, atrohdi usnemichanu, un usrauhstu pee wimu skohlas-darbeem, Wezaja eela Nr. 8, apaksha pa kreiso rohtu, pee madamas M. Budde.

Skohlas behrni,

kas Jelgawas skohlas apmekle, atrohdi kohrteli pee manim. Apshlu laipnigu usnemichanu un mihligu apdeeneshanu. J. Wuzeneek, Pastes eela Nr. 37, 1 trepi angshu pa labo rohtu.

Skohlas-behrnis.

usnem koste un kohrteli madama Eichwald, Jelgawa, Leelaja-eela Nr. 59, pee Mello galki, jaunaja ehrebegi. Pee prafschana pee nama ihwaschneezes.

Skohlas = behrni

atrohd kohrteli un ja wajadsigs, ari kosti, Jelgawa Wallis-eela Nr. 11, eepretim Pastes-eelai pee dahrsneeka A. Trenz.

Pensioneri

atrohd laipnu un lehtu usnemichanu. Japeprasa Sataja eela Nr. 19, Staumana nama, weenu trepi angshu.

W. Heideman.

Wajizim zeen. publiku, zeen. arendatoru tungus un fainneekus un daru finamu, ka emu tagad sawu karpneeku darbu eefahzis un lihdsu wijus sawus pasihstamus ar laipnigu apmekleschannu un apnemohs wisem pehz patikshanas stipru un kreetnu darbu par mehrenu zeenu pagatawoht.

Karpneeks J. Wuzeneek,

Pastes eela Nr. 35, 1 trepi angshu, pa labo rohtu.

Seshklasiga realskohla, Jelgawa.

Jaunu skohleņu peemelbeschanas, bet tifat preeksch primas, sekundas, sekstas un preekschskohla, speenechoht frustamo un batu-sihmi, ka ari beidjamo skohlas-leezibu, — tiks pretim nemtas 7. Augustā no pulstien 9—12 un no 4—6 un 9. Augustā no 6—8 no rihka.

Uinemshanas eksameni tiks notureti 8. un 9. Augustā no pulstien 9. jahloht.

Direktors: Kuhlberg.

Peemelbeschanas

deht jaunu skohleņu usnemshanas Jelgawas

Reisara Aleksandera aprinka-skohla buhs 9. Augustā. Uinemshanas-eksams 10. Augustā 1882, no pulst. 9. jahloht rihka, skohlas-nama, Gfara eela Nr. 4.

Pee peemelbeschanas japeenes: Krustama un batu-sihme, ka ari beidjama skohlas-leeziba.

Snipektors: Sadowsky.

Baufkas

basnizas = skohlā

mahziba jahkes 2. Augustā. Turpat ari skohleņu eelsh kortela un kostes tiks peenenti.

J. Spohr, skohlotajs.

Swehtdeen, 25. Julija,

isbraukums salumōs us Durbi, pee Zukuma.

Isbrauks no Rihgas pus 8ds rihka ar eeftra-wilzeemu. Atpatat brauks 10ds watarā. Biletes mahja 150 kop. Kuri tur peedalshs — 30 kop. Biletis ir dabunamas M. Zrbit gramatu bohde pee Schahlu wahrteem Nr. 59; pee Frey, wezaja Jelgawas eela, Nr. 20; Saku Sala pee Gulbe Nr. 20 un beedribas mahja pee Kreitala.

Zsrihtotaji: Tohrnakalna Ratweeschu palihdshibas beedri.

Falzgrahweeki iees salumōs

1. Augustā 1882. g., Falzgrahwes Bekera frohgus behrjaja.

Sahkums pulstien 3ds pehz pusdeenas.

Meschotnes dseedataju beedriba iees

salumōs

swehtdeen 1. Augustā sh. g.

us wehsturigā Meschotnes Pilskalna ar dseedaschannu un pastarpahm danzoshannu pee Jelgawas rezervas bataljona musikas-kohra, no 30 wihreem sem kapelmestera Delukewiga lga wadischanas.

Gesahkums pulstien 4ds pehz pusdeenas. Turwalas sinas programōs.

Semitneeki

iees swehtdeen, 1. Augustā 1882. g., pee Semites basnizas-frohgus, jaunaja behrjaja

salumōs.

Pee leetaina laika taps Semites teatera sahle danzohis. Sauribu weizmahs kreetna musika, jahahwojcha is 10 personahm. Sihakas sinas programōs.

Zsrihtotaji.

Rahditajs: Par plaujamahm maschinahm. Par beeschu fehschanu zc. Darba spehta dahrgunn's Widsemē. Afimū mihščana zc. Saimneezibas druskas.

• Par plaujamahm maschinahm.

Plaujamahs maschinas war it drohšchi no-faukt par wisderigakajahm semlohpibas maschi-nahm. Weeua pati plaujama maschina pa-strahda til pat dauds darba, zil lahdi desmit plahweji, un pee tam wehl maschinas darbs ir dauds labaks un glihtaks, jo tas atstahj ruga-jus weenada garuma, un rugaji ari ir dauds ihfaki, nekā kad plauj ar rohlahm. Tapehž plaujamahs maschinas ir tilkab leelgruntnee-keem, kā ari masgruntneekeem derigas un tahs buhtu ja-eegahda katram, kam ween tahda seme, kur war plaut ar plaujamahm maschinahm. Plaujas laikā ir dauds darba, tā ka ar pašu darba spehkeem reti lahdš war istift, un nau-deneeki tai laikā ir gruhti dabujami. Kad sem-lohpiš grib plaujas laikā istift weenigi ar fa-weem strahdneekeem, tam waijag waj nu tureht zauru gadu pahri strahdneeku wairak, nekā ihsti waijadšigs, jeb, ja to negrib dariht, wiašč newar plauschānu ihstā laikā isdariht. Plau-jas laikā naw nekad strahdneeku un darba spehku par dauds; teem ir wiseem darba pilnas rohlas, bet tur pretim seemā newar wis wiseem eerah-diht pilnigu darbu, un zaur tam zetahš leela sflahde. Kad nu to wisu pareiš eewehro, tad war redseht, ka plaujamahs maschinas nebuhs wis par dahrgu, bet atlihdšinahs isdohščanas zaur tam, kā newaijadsehs til dauds strahd-neeku un naudineeku. Lai gan muhsu laikšs ir lohti dauds plaujamu maschinu is dascha-

dahm fabrikahm, tad tomehr starpiba naw wairš lohti leela un wifas ir gandrihs weenadas. Maschu jeb greeschamo eerikte ir gandrihs pee wifahm plaujamahm maschinahm weenada, un starwibu atrohdam til weenigi pee nostellescha-nas un zitās weetās. Plaujamahs maschinas ir wispahrigi nemoht diwejadas: pirmkahrt seena plaujamahs maschinas preeksch seena, ahbolina un zitās lohpu baribas plauschānas, un ohtrkahrt labibas plauschānas mahščinas weenigi preeksch labibas plauschānas. Ir ari plaujamahs maschinas, ar kurahm war plaut seenu un labibu. Pee seena plaujamahm ma-schinahm paleek noplautā sahle turpat guloht, un tohp til zaur slihpu dehli jeb spailes taifi-taju tahdā wihšē lohpa fastumta, ka tas ma-schinas ritenis, kas nascheem ir wistuwak, ne-eet pahr noplauto sahli. Pee labibas plauja-mahm maschinahm ir nascheem pakaf-puše ihpa-šcha eerikte jeb dauds plataks dehliš waj ari blekis, kur noplautā labiba kriht wirsū un tohp sanemta kuhlišchōš. Labibas plaujamahs ma-schinas ir diwejadas; pee weenas sortes waijag labibas nonehmeju ar rohlahm greeft, pee oht-ras sortes maschina pati to dara, zaur lahdu ihpašchu eerikti. Jaunakšs laikšs ir gandrihs wifas maschinas tā taifitas, ka tahs labibu sanem kuhlišchōš ar sawu spehku. — Plau-jamu maschinu pehrloht ihpašchi us tam jaluhko, ka sirgeem naw wifai gruhta wilščhana. Kad maschinas dihsēle naw pareiš eetaifita, ma-schina eet gruhti un newar pareiš strahdaht. Un tas war lohti weegli atgaditees. Jauna-kahs mohdes plaujamahs maschinas ir isrihlo-

tas ar weenu brauzamu riteni un ohtru riteni, kas walda jeb nefs labibas fanehmeju. Dihfele mehds tahdai maschinai buht starp brauzamo- un naschu riteni. Bes tam wehl pee plaujamahm maschinahm jaluhlo us tam, ka sirgi netohp no maschinas dihfeles apgruhtinati, bet la, kad brauzejs us maschinu usfehshahs, ta brauzeju atwer pa'i no sewis. Luhkojotees us maschinas darbu, waram faziht, ka maschina labi war strahdaht tikai us lihdsenahm weetahm un flihspeem kalnineem. Seme nedrihtst ari buht, lohti mihtsta un ar dauds grahwjeem. Mihtsta seme maschinas riteni speeshahs par dauds dsiki eeshah, un kur dauds akmenu un grahwju, maschinas naschi un pirkstini naschu preekshah teel daudskahrt apskahdeti. Tapat ari pee fakritushahs labibas plaujama maschina newar labi strahdaht, jo tad newar plaujama gabalam braukt weenmehr apkahrt. — Maschinu pehrloht ari ja-eewehro tas, ka, kad maschinai kaut kas saluhstu, to war ahtri atkal fataisihst, un naw ilgu laiku jastahw bes darba. Tapeh3 ir jo labi, kad maschinas nepehr3 is tahkuma, bet tuwuma un kur saluhshahs dalas war drihsumah dabuht pirkt. Kur tahdi strahdneeki, kas no maschinahm dauds neka neproht, waijadseh3, sinams, pirkt weenlahrschaku maschinu, kaut ari ta nebuhtu wisai pilniga, un ari jau preeksh laika dohmaht, kahda wihs3 saluhshahs waj fadilushahs maschinas dalas jo drihsal dabujamas. Lai maschina par dauds ahtri nefadiltu, waijag to arween un masakais ik pa diwi stundahm weenreis ar eku eefmehreht. Brauzejam waijag ari arween apluhkoht, ka tahs weetas, kas ahtraki greeshahs, nefakarsejahs, un ja pee wisas smehreshanas tas tomehr noteek, tad waijag mehginahst scho wainu us kahdu zitadu wihs3 glahbt. Kad grib lai plaujama maschina labi sawu darbu pashtrahda, waijag ari luhkoht us tam, ka naschi ir deewsgan ast. Beh3 sahgu wihses taifitohs naschus newaijag dauds triht, jo naschi tohp leetohhti tik preeksh labibas plauschanas, turpretim tohs naschus, kureem ir lihdseni sohbi, waijag arween ustriht. Wislabaki naschus war ustriht ar ta faulto sahgu wihi.

Lai maschinai nebuhtu welte, naschu deht, ja-apstahjahs, ir tas labakais, kad tura 2 lihds 3 naschus pahraf. Lai ar maschinu waretu labi plaut, waijag pee fehshanas lauku peerrulleht, akmenu nolasihst un newaijag welte art dauds wagu. Kad fahst plaut, waijag papreeksh ar iskapti applaut tik platu gabalu, ka sirgeem naw ja-eet pa labibu. Kad tas ir padarihts, maschina tohp iswesta us lauku, un eefmehreta; tad ja-apluhko, waj wisas skrehwas ir zeeti peegreestas un tad war fahst plaut. Blahwejam jabrauz ap plaujamo gabalu apkahrt ween, un jaluhlo us tam, ka maschina nem pilru spaili. Pee seena plauschanahs janostelle maschina tik semu, ka ween spehjam3, turpretim pee labibas plauschanas jastelle ta, ka ne-aisnem akmenu3, jo tad war naschus un pirkstinus maschinai salau3st. Plaujama3 gabals nedrihtst ari buht stuhraims, jo tad newar maschini labi ap stuhri apgreest, bet tam jabuht apakam. Kad plaujoht zaur neweiklu braukshanu tomehr rastohs stuhri, tad waijag tohs atkal noplaut, t. i. waijag pee stuhra maschini isbraukt no labibas ahra, atstumt apkal un tahda wihs3 stuhri nolihdsinaht. Stuhros waijag sirgeem preeksh greeshanahs leelaku ruhmi, nek3 taifni eijoht, un daudsreis gadahs, ka sirgi us3in wirsu us labibas fanehmeju. Lai tas nenotikt, waijag labibas fanehmeju stuhros aptureht. Wislabaki tohp labiba tad fanemta, kad grahbehtus ta nostelle, ka tee eet galdam pa wirsu, bes la to aiskertu un „nostuhmeja“ dehti eet 8 lihds 10 zellas no galda noht. Pee garas labibas waijag stelleht naschus drusz3in semaku un galda pakaf-pufi augstaku; pee ih3as labibas atkal ohtradi. Stipru un beesu — ne pahreeku beesu — labibu plauj maschina lohti labi, turpretim ja labiba ir pawahja un grib labi noplaut, tad nascheem waijag buht labi aseem un ir jabrauz stipraki, lai maschina tschallaki strahda. Wislabaki plaujama maschina plauj puhreus, tad ausas un meeschus, un wiswahjaki rudsus. Ari ahbolinu war it labi plaut. Ar maschini war par deenu noplaut 16 lihds 20 puhra-weetas.

Par beeschu fehshannu un zukura-beeschu audseschannu.

Ɔapajami augli jaunalds laikds no wiseem semkophjeem teel usluhkoti par tahdeem, kas weizina semkophibu un eenesē semkophim wisleelako peknu. Tee labakee no wiseem kapajameem augteem ir — kartufeli un zukura-beetes. Zaur scho augfu pareiso kohpschannu tohp wiau labums wehl daudskahrtigi pawairohts, jo pareisi kohpti, tee isdohd arween labus auglus, bet ari wehl seme tohp istihrita no katras nesahles, tohp padarita irdena un mihksta un tahda wihsē labi sagatawota preeksch teem augteem, kureus sehj pehz wineem ohtra gadā tai paschā weetā. Kad luhkojam tahtak, tad redsam, ka zaur zukura fabrikahm, brandwihna bruhscheem un stehrkeku fabrikahm tohp beetes un kartufeli pahwehrsti par dahrgem fabriku isgatawojumeem, tā ka zaur tam ir eespehjams neween no semes isdihst leelaku peknu, bet fabriku atlikumus wehl war paschu semē leetohht waj nu par lohpu baribu jeb ari par mehfleem, zaur kam semi war atkal spehzhinahr. Bes tam wehl ar zukuru, schvirtu un stehrkelehm netohp nekahds leels spehks semei nonemts, un seme nepaleef dauds wahjaka. Kā kartufeli ir pateesa Deewa swehtiba preeksch semkophjeem, kam ir weegla smiltē seme, tahda pati Deewa swehtiba ir zukura-beetes preeksch semkophjeem, kam ir laba mahla seme un apalsch-grunte kur naw flapja un almenaina. Zaur zukura-beeschu audseschannu tohp katra fainneeziiba pazelta us augstaku palahpeenu. — Semi preeksch beeschu stahdischannas waijag ruden' labi dsili usart un par seemu atstahht tāpat ne-ezetu. Pawafar', tiklihd' seme ir noschuwust, ir ezeschana pirmais darbs. Kad schis darbs ir pareisi un ihstā laikā padarihts, war ari beetes peenahzigi eestahdiht, bet ja ezeschannu ne-isdara ihstā laikā un kā peenahkaks, tad seme paleef zeeta un beetes newar wairs labi isdohstees. Beeschu sehjams laiks naw ne wisai agri pawafari un ari ne wisai wehlu, tomehr ari nekad ahtraki, kā kad seme jau ir no faules stareem eesildita un sehklas graudi nedabuhn ilgi guleht semē, bes ka tee usdihgtu. Kad beeschu fehkla gut

ilgi ne-usdihgusi, tad ta no kukaineem un ihpafchi no maseem tahrpeem teel fa-ehsta jeb ari sehkla sapuhst un aiseet bohjā. Ihstais beeschu sehjams laiks ir no 20. Aprila lihds pus Majam. Pee zukura-beeschu fehshannas Wahsemē, leelakās fainneeziibās, teel leetotas maschinas; masās fainneeziibās to isdara tāpat ar rohlahm. Kad beetes stahda jeb ari sehj ar maschini, tad wagahm waijag buht 18 zellas platahm, un beetehm jabuht 10 zellas weenai no ohtras nohst. Kad beetes stahda ar rohlahm, tad tahs labaki buhtu jastahda kwadratēs, t. i. waijag lauku nosihmeht jeb nostrihpoht krustim no weena gala lihds ohtram. Strihpahm waijag buht weenai no ohtras kahdas 13 zellas. Beeschu sehklas tohp liktas tanis weetās, kur strihpas eet krustis weena ohtrai pahri. Strahdneeks, kas beetes stahda, tura weenā rohka ahki ar ihfu kahtu un ohtrā maisinu ar sehklahm.

(Turpmat beigums.)

Darba spehka dahrgums Widsemē.

Preeksch ne-ilga laika zehlahs augstahs deenestneeku lohnes. jo linu zena bij stipri zehlussees un lini ari toreff tika Widsemē dauds sehiti un tee ari labi no-auga. Weenā brihdi lini bij fazehluschees zaur-zaurim nemoht lihds 65 un 70 rubteem birkawā. Toreis tad ari deenestneeku lohnes kahpa us augfchu lihds 80, 90 un pat lihds 100 rubtu wihreescheem un 30, 35 un pat 40 rubtu seeweefcheem. Zaur labo linu augfchannu un to augsto zenu tahda lohne bij fedsama. Bes kā tad ir tagad? — Wisur dsird fuhdsamees: „dahrga faine; lehti lini!“ No pirmejahs linu auglibas un zenas naw wairs ne wehstē: lini ne-isaug wairs ne pus til dauds un tee paschi gauschi slikti. Zaur ne-apdohmigo, pahrleezigo linu fehshannu ir seme nopshinata, tā ka ne-isaug wairs ne labi lini, neds laba labiba. Sinams, ka lineem wisadā wihsē ir jakriht un tā ari kriht azihm redsoht, tā ka tagad tilai ihsti labus linus war fadsiht lihds 35, 38 un 40 rubtu birkawā. — Kā jau wiseem sinams lohpu-kohpschanna stahw Widsemē wehl us gauschi sema palahpeena. Lohpu

gan tura deewsgan, bet no teem teef mas kas eedfihts, jo weenkahrt tee peeder pee tahs pafchas maskahrtigas scheijenes fugas un ohtrahrt teef nepeeteekofchi uftureti, lai gan us to jau daudskahrt ir tizis norahdihts. Tã tad weenigais semkophpja pelnas awohts ir — labiba. Tomehr taš jau ir wiſpahrigi atfihts, ka semkophpibas labumã ſtutejahs us labu lohpu-kophpſchanu. Zaur muhſu nepeeteekofſchu lohpu-kophpſchanu teef ſemei ik gaduſ arween wairaf atrauts no winas labuma un tã arween wairaf noplizinata. Seme wairs ne-iſdohd til, kã ſemkophpis zereja, un ja wehl atgadahs ne-augligs gads, tad ſemkophpim pa augſtahm deeneſtneeku lohnehm azihm redſoht ir ja-eet bohjã. Weenigais, kas pehrngad atmeta pelnu, bij meeſchi, pee lineem katris fanehma wehl ſlahdi. Tas gads daſchu pamahzija, neſeht tik daudſ linu, bet labaf to weetã wairaf meeſchu un ahbolina. Nets kahds ir ſchogad beſ parahdeem zauri gahjis; leelaka data palika parahdã — waj nu renti waj ari augſtahs deeneſtneeku lohnes.

Behdejã laikã ir gan ſahkufchi wiſadã wiſſe deeneſteeku lohnes augſtai fazelſchanai preti ſtrahdaht, bet tomehr newifai ſekmigi. Dausõs widõs ir apliktas ihpaſchas deramahs deenas. Preekſch ſchihſ deenas naw neweenam atkauts ſew ſaimneeku jeb deeneſtneeku ſadereht. Gepreekſch arween teef ſaimneeku ſapulzes noturetas, kuzãs tad nu pahrrunã un pabrſpreeſch deeneſtneeku lohnes. Bet kã jau ſaziju, tam maſ ſekmes, jo ſaimneekem truhkft weenprah-tibas un pagasta-waldiba neſpehj ſcho leetu peenahzigi wadiht. — Tas weenigais lihdſeklis, zaur ko muhſu ſemkophpi war glahbtees ir — wairaf weizinaht lohpu-kophpſchanu un ſahkt laukſaimneeziabas maſchinas eegahdaht, jo til zaur kreetnu lohpu-kophpſchanu war pazelt muhſu ſemkophpibu us augſtaka pakahpeena un zaur peenahzigu laukſaimneeziabas maſchinu leetaſchanu — maſinaht darba ſpehka dahrgumu. Us ſchim abahm punktehm ir jau daudſ reiſ tizis norahdihts un dohtas waijadſigahs pa-

mahziſchanas, tã ka man nelas ne-atleef ſchini reiſã ko ſewiſſku peemineht. Schis gads jau ari daſcham atdarija azis. Tapehj zereſim, ka nahktoñe muhſu ſemkophpiba ſchini ſinã ſtipri laboſees. G.—

Aſinu miſſchana (Blutharnen) pee gohwihm.

Aſinu miſſchana uſnahk gohwihm kad tahs pawafarã gana meſcha ganibas un ihpaſchi us tahdahm ganibahm, kur aug alkſchni un gohwis ee-ehd jaunahs alkſchnu lapas. Jo ſlahdigas ir tahdas ganibas gohwihm, kad tahs dſen rihtõs us ganibahm, beſ ka kaut ko buhtu ehduſchas. Gohwihm waijag, pirms tahs laiſch us ganeem, papreekſch dohd ſtalli ee-ehſt. Sauſa bariba ir arween labaka, nekã ſehks, tomehr peeteel ari ar pehdigo. Kad gohwis ar aſinu miſſchana upſirgft, waijag tahm doht eekſchã ſchahdas ſahles: Janem aſtonas datas tihrita ſalpetera, weenpadſmit dasas glauoer-fahls un ſeſchas dasas wiſnalmena (Weinſteinrahm). Scho wiſu waijag labi ſajaukt kohpã un tad no pulwera eedoht ſlimajam lohpan trihs reiſ par deenu katru reiſ weenu ehdamo karoti. Pulweris ja-iſklauſe eekſch weena ſtohpã uhdena. Kad nu aſinis pehj pahris kahdahm deenahm apſtahjahs, waijag ſlimo lohpu tureht wehl weenu nedeku ſtalli un to ehдинаht ar labu weſeligu baribu. Stahbs peens ir ari derigs.

Saimneeziabas druſſas.

Kad gohwis nelaujahs ſlaukt ir tohti nepa-tiſkami, tiſlab preekſch ſlauzeja, kã ari gohwu ihpaſchneeka. Gohwis ſpahrdidantees iſleij peenu jeb ari padara to netihru, zaur ko zelahs ihpaſchneekam ſlahde, un ſlauzejam ir leelas puhles, lihdſ tahdu gohwi iſſlauz. Lihdſ ſchim tapa tahdas nemeerigas gohwis feetas waj ſapihtas un tomehr daſchubrihd nebij iſſlauzamas. Wiſlabaki war gohwi padariht rahmu, kad tai uſklahj us kruſta lupatu, kas ir apſlazihtã aukſtã uhdeni.

Basnizas un skohlas sinas.

Weens Kungs, weena kristiba, weena tiziba.

S i n a.

No Grohbinas. Grohbinas draudsei un ari wifai Kursemes ew. Lutr. basnizai bij jadstird behdiga sina, jo Grohbinas draudses mahzitajs un prahwests Emil v. d. Launiz sawā 77. gadā pehz gandrihs pilneem 50 amata-weschanas gadeem ir aisgabjis us muhschigo dufu. Kahdas nedelas preeksch tam nelaiķis bij jau faslimis, bet ar wese-libu, paldeews Deewam, sahla eet labak, tā ka 4. Julijā atkal wareja pats notureht deewakalposchānu basnizā. Spirgts un weseles bij lihds 6. Julijam. Minetahs deenas wakara aisgabja guleht, ka arween, — bet nepeezechlahs wairs us darboschānohs schai pasaulē, jo no rihta atrada nelaiķi tāpat guloht, ka no wakara bij nogulees; — bet winsch bij aisgabjis duseht us muhschu. — Nelaiķi apraud 2 dehli un 3 meitas, wifa Grohbinas draudse, kurai nelaiķis jau treschajā pa-audse til ilgus gadus ustizigi kalpoja. Bet ne masak noschello aisgabjuscho Grohbinas prahwesta aprinka mahzitaji, kureem Deewa meerā dusoschais allasch bij ustizigs draugs un mihsch prahwests, kas weda wifas darischanas isweizigi un pareisi. —

Lihki pahrwedoht no mahzitaja muischas us basnizu, draudse nehma dalibu leelā flaitā. Tur redsejahm Latweeschus, Wahzus un pat dauds Schihdu, kas bij naktuschi parahdiht, ka tureja nelaiķi augstā gohdā un zeenā. Nakti us 12. Juliju laudis wahleja basnizā, un Kolawas muischas Saleneeku faimneeks bij isluhdsees, lai winam atwehletu us sawu rehkinumu apgaismoht basnizu. Wisu nakti swezes un lukturi bij eededsnati un dseefmas atskaneja Deewam par gohdy. 12. Julijā aisnesa isdissuschahs meefas us pehdigo dufu, Grohbinas kapōs, nelaiķa laulatai draudsenei blakam, kas ne-ilgi preeksch wina bij guldinata dsestrā semitē. Par lihka-sprediku teizejeem peederigee bij isredsejuschees Kursemes zeen. generalsuperintendenta kgu un Waltaiķu mahzitaju. Bet kad generalsuperintendenta kgs nebij warejis nahkt, tad wina weetā nelaiķa radineeks, Gramsdas mahzitajs, fazija lihka-sprediki Wahzu walodā. Deewakalposchana sahlahs ar dseefmu no draudses

puses. Tad Waltaiķu mahzitajs sahpa kanzelē un fazija Latweeschu walodā sprediki par Dahw. dseef. 92. 2. un 3. p., peeminedams to schehlastibu un ustizibu, ko Deews til bagatigi ir parahdijis nelaiķim, wina namam un wina draudsei. Pehz nodseedatas dseefmas Gramsdas mahzitajs runaja par teem wahrdeem: „Tawa walstiba lai nahk un Taws prahts lai noteek,” norahdidams us to, ka ari nelaiķis, zil spehdams, gandrihs pus gadu-simteni ir strahdajis, lai „Deewa walstiba nahktu”. Beidsiht usfauga dedsiģeem wahrdeem apbehdinateem raddeem, draugeem un draudses-lohzeektem, lai cepreezinahs luhgdamees: „Taws prahts lai noteek 2c.” — Pehz swehtischanas wahrdeem mahzitaji nesa sahrku is basnizas ahrā, tad nehma sahrku nelaiķa radi un beidsiht basnizas pehrminderi pahrmihdamees. Us kapeem eedami, behreneeki dseedaja scho dseefmu, ko Zahnis Duhzmanis ihpaschi preeksch tam bij fazerejis:

(Meh. Ut Jerusaleme mohdees.)

Mihlais Tehws un Gans! kā klusi
Tu scheit nu muhsu preekschā dufi!
Mehs Tawu bals wairs nedsiřdam.
M! kā tas mums salausch šrdi!
Mehs negaidijahm tahdu brihdi
Til peepeesch pahr mums usnahlam.
Gan biji noguris,
Jo dauds Tu strahdajis,
Taf zerejahm,
Wehl wadisi
Un ganisi
Muhš, Sawus behrnus, tahlati.

Bet tas Augstalais tā lehmis,
Kas Lewi no mums ahtri nehmis.
Kā bahriņsch — draudse atstahta.
It kā graudu pilna wahrpa,
Tā Tawa galwina nokahrta,
No nahwes širpa noplanta.
Tas laiks bij nahjis klah,
Kur Deews Lew' grib eewahkt
Meera schuhads.
Scho laizibu,
Isuhzibu,
Tu pahrmiji ar muhschibu.

Tu nu aiseij — un mehš raudam;
 Mehš skunju-biker' pilnu baudam, —
 Bes gana jehri atstahti.
 Sakem tad to pateizibu,
 Ko draudse dohd par ustizibu,
 Ar ko tai ilgi kalpoji.
 Paldeews, paldeews, Tew Tehws,
 Šhè sakam wišt mehš,
 Par to labu,
 Ko baudijahm
 Un farehmahm
 To dšihwib's wahrđ', kad dširdejahm.

Garà Tawas rohkas skuhpstam
 Un aishugšchanas augšchup suhtam,
 Tà Tew' preekšč Deewa aishnesam.
 Jesus Kristus Tew' par lohni
 Lai dahwà muhschib's debesš krohni,
 Rà ustizigam strahdneekam.
 Pehž deenas karstuma
 Lai dufa meeriga
 Taweem truhdeem!
 Drihs atmahšs brihdš,
 Kur jaunais rihtš
 Muhs atkal lohpa fawedihs.

Uš kapeem runaja nelaiķa wezais draugs un amata-brahliš, Leepajas Wahzu mahžitajs — Kienig. Pehž nodseedatas dšeesmas uš balsihm Preekšules mahžitajs Bock tureja Latweeschu walodà kapaluhgšchanu. — Tà mehš nodewahm semei, kas no semes ir nemts. Lai miħšà nelaiķa gars mahjo tur, uš kureni wina firds allasch ilgojahš, un lai wina peemina un wina labahš mahžibas paleef pee mums un nesš labus augtus lihđš ta Kunga deenai!

• Saplihsuschais sabhaks.

Pasaulè daudšreis dširdam to wahrđianu „nejaušchi“. Kad tà ne-eet, kà patlaban wehlejahš, un wainu preekšč tam newar zitam nekam usgreest, tad nelaiķe u. t. j. pr. „nejaušchi“ esoht notikusi. Žeb kad tawam kaiminam labi klahjahš, tad tam par sawu laimi esoht japateizjahš kahdam „nejaušcham“ gadijumam. „Šchis un tas gadijums ir weenam šcho un ohtram to nejaušchi peeschkiris,“ tà ikdeenišķa waloda mehđš skaneht.

Un tadščhu pasaulè naw nekahda nejaušcha gadijuma, t. i. nekahda akla zehloni, kas bes Deewa sinas buhtu eeradees un patš no fewis eejauzees starpà. — Deews fehšch uš sawa krehšļa; Winsch wišas leetas pahrwalda! Waj Tu

miħšais lastajš, to it stipri tizi? Ak, kaut eekšč Lewis nostiprinatohs it žeti kà akmena-kalns šchi tiziba: „Wišš, kas pasaulè atgadahš, noteek ar Deewa sinu!“

Bet Deews leef daudšreis dišchenahm leetahm notikt zaur maseem zehloneem. Pat kahds ne-eewehrojams atgadijums, kas eefahkumà naw stahwejis nekahdà swarà un kas nahk pehž zilweka sapraschanas no few pascha, tohp daudšreis par tahdu zehloni, kam daudš swarigu leetu nahk wirknehm pakat. Un tapehž dasch runà no „nejaušcheem“ zehloneem, jo dohmà, ka leelas un swarigas leetas weenmehr noteek tikai zaur leeleem un swarigeem zehloneem. Tadščhu Deewa wal diba ir daudšreis pawisam ohtradi — prohti: „masi zehloni, bet — dišcheni atgadijumi.“

Bet ko nosihmè tee wahrđi: „masi zehloni — dišcheni atgadijumi?“ Šchee wahrđi buhs saprohtami pehž muhsu ihšà zilweku prahta, kam weena leeta leekahš buht leelaka un swarigaka un ohtra masaka un nihzigaka.

Bet tam Kungam, kas wisu pasauli pahrwalda ar weenadu spehku un gudribu, ir katra leeta weenlihdšigi leela un weenlihdšigi swariga, itin kà kehdei neweens lohžeklitis jeb rinkitis naw wairak swarigs, neds wairak neezigs par ohtru lohžekli, bet katriš no teem ir weenadà wehrtibà, lai kehde buhtu stipra un wefela.

No tuhłstoschu peemehreem peeminesim šchè tikai kahdus is pasaulēs notikumeem.

Keisars Napoleons I., kas sawàs meesàs bij arween spehžigs un wefels, kahdà deenà (17. Dezemberi 1812. g.) sakrahja warenu kara-spehku pee Masłwas upes. Winsch gribeja pawisam isnihzi-naht Kreewu armiju, kurai bij 150 tuhłst. karawihru. Bet paschà wisšwarigakà brihđi, kad wajjadseja israhditees — waj buhs uswareščhana, waj pohšš, Napoleons peepeschi tà sašlima, ka wina gara-spehki, kas weenmehr bij stipri, šaschuka; turkłaht winsch palika kurlis, kamehr wina marschali zihnijahš asinainà kaujā un raudšija gwardiju nostahdiht labà weetā. Ja tas nebuhtu tà atgadiješ, tad Kreewu kara-spehki buhtu pawisam sakauti, un Ciropà tagad walditu pawisam zitada buhschana.

Un ka Napoleonam wajjadseja ohtrā lahgā nokahpt no Franzijas keisara trohna un mirt weentuligā Helenes salā, bij warbuht par pehdigo zehleenu

weena — lasifchanas waina. Prohti, Napoleons, kam bij sawa wara no jauna janostiprina, kehrahš 1815. g. atkal pee sohbenä. Pehz wairakahm kaufchanahm wehl pehdigi gadijahš breefmigä kauja pee Waterloo zeema, 18. Junijä 1815. gadä. Napoleons eesahza kauju, stipri pataudamees us sawu labo laimi. Lai nu tai kaujä jo drohšchaki waretu israhditees par uswaretaju, winsch Frantschu generalim Gruschi, kas ar 35 tuhft. karotajeem stahweja wairak juhdses tahlu no kaujas-lauka, ap pušdeenäs laiku, pullsten weenä, lika rakstih tã: „Schini azumirkli kauja tai libnijä no Waterloo eesahfufees (franziski engagée); tã tad eegrohsat sawu kara-pulku tahdä wihsë, lai waretu weenotees ar muhsu labo spahrnu.“ Bet Gruschi ahtrumä lasa engagée (t. i. eesahzees) par gagnée (t. i. uswarehts). Tadehl Gruschi palika pee Mawres itin meerigi stahwam, jo dohmaja, ka pehz kaujas uswarefchanas behgofcham eenaidneekam nahkofchäs stundäs usbruks wirsü un minu tahdä wihsë pawisam isnihzinahš. Bet Napoleons, sawu kara-plahnu fastahdoht, bij wiswairak zerejis us Gruschi generaka peepalihdsibu. Winsch tamdehl raidija jaunus karapulku zitu pakat zitu kaujä, stipri pahrliezinajees, Gruschi buhšchoht wina pawehlei us mata paklausih un paschä laikä kaujas-laukã erastees ar saweem 35 tuhft. labi isdusejuscheem kara-wihreem. Bet Gruschi ne-atnahza. Tã Frantscheem beidsiht waijadsija padohitees Bruhscheem, kas kã lauwas zihnijahš sem Blüchera, un Angteem, kas täpat zihnijahš sem Wellingtona wadischanas. Napoleons kauju paspehleja; Frantschu kara-spehš isklichda, juku-jukahm behgdams, un pascham Napoleonam bij mas laika, sewi glahbt. Jau zetortã deenä pehz tam, 22. Junijä, Napoleons atfazijahš no keisara trohna, un 15. Julijä winsch jau atradahš Anglu warã. Wisa Giropa dabuja zitu kahrtibu; breefmigä kara-pahtaga, kas til dauds tautas schuhlës kapaja zaur wefeleem 25 gadeem wisã Giropã, no Ebro upes lihds Urala kalneem un no Sizilijas lihds Skandinawijas juhrahš krasteem, — bij farauftita, un mihtais meerinisch bij pahrnahzis wisäs semës, jo warenais Napoleons, kas preeksch mas deenahm fatrizinaja wisu Giropu, ir nogahšs no sawa trohna un bij — wangingeeks. Un tas nahza no tam, ka Gruschi bij lasijis: engagée (eesahzees) par gagnée (uswarehts)! Waj schis „masais zehlonš“ bij nejauschi? — Ne buht nẽ! Schë Deewa rohka rakstija ar ne-isdeshfchameem burteem: lihds scheijenei un ne tahkal!

Kad Ismaëleeschu kohpmani, kas ar saweem kameleem nahza is Gileadas un it tuwu pahrgahja gar Zehlaba dehlu ganibahm, buhtu nahkuschu weenu deenu agrak jeb wehkal, tad Zahsepš wairs nebuhtu pahrhohts. Wina pascha un wisas wina ziltë liktenis tad buhtu palizis pawisam zitads.

Mohsus nebuhtu tapis tas Deewa wihrs, kas pasaulës wehsture ekehra ar til spehzigu rohku, un Zehlaba dehlu pehznahzeji, Zuhdu tauta, buhtu laikam behdigä wihsë panihkusi sem lepno Egipteeschu wehrgu pahtagas un nekad nebuhtu safneegusi tahdu patstahwibu un tahdu spohschu seedu-laiku, ja kehina prinzeese nebuhtu patlaban tanã azumirkli gahjusi gar Niles upi, kad Mohsus, kã atstahts behrnisch, bes palihdsibas buhdams, peldeja kohziti, schehli randadams, un ja schehlsirdigã prinzeese nebuhtu pratufi sawa tehwa zeeto sirdi mihtstinaht, ka lai winsch atkautu usaudsinaht scho is uhdens iswilktu behrniru.

Waj tad schahdi un tamlihdfigi mas eewehrojami notikumi, kam wisu semju un tautu likteni pakat nahk zaur gadu simteneem un tuhftoscheem, buhs zehlfufchees „nejauschi“? — Ne buht nẽ! Kas neismehrojama debes welwë ne-iskaitamahm swaiginehm lohka zelus jau no tuhftoscheem gadeem, Tas lohka un walda ari wisas zilwezes likteni. Winsch wada tautas un lohka sirdis kã uhdena straumi. Zehlonš un pats atgadijums nahk — weens zaur ohtru.

Daschas leetas, kas kã „neezigas“ isleekahš muhsu azis, ir par zehloni discheneem swarigeem atgadijumeem, no kam eepreeksch naw bijis ne jausmas. Tamdehl tas buhtu lohti patihkami un ari katrã sinã lohti derigi, kad ikkatriš zilweks turetü dsihwes aprakstu krahjumu, ihpaschi par tahdeem wihreem, kas nostagajuschu sawu muhscha zelu — daschadahm nemeera wehtrahm plohsfotees. Katrã tahdã dsihwes aprakstã wajjadsetu skaidri usrahdiht, kã schai un tai „neezigai leetina“ nahk pakat swarigi dsihwes atgadijumi un pahrgrohsijumi. Drihs ween redsetum, ka weenä reisã saluhfufchais ratu ritenis, ohtrã reisã par wehlu atnahkusi wehstis, waj drihs kahds ar ne-apdohmibu issazihstis wahrds, jeb pat kahds traipellis us drehbu gabala, jeb kahds draudfigs apweizinajums, kahds ne-aisdarihts lohgs, kahda saplihufusi glahse u. t. j. pr. ir isdarijuschu leelas pahrgrohsifchanas pee dascha zilweka liktena. Wisa tas nebij wis „nejauschi“, bet weenigi Deewa sinã un kalpoja Deewa wasdischanai un wadischanai.

Ari stahs par „faplihfufcho sahbaſu“ ſkaidri leezinahs, kà „neeziſi“ dſihwes atgadijumi pahwehrſch wiſa zilweka dſihwes jeb weſelas ſamilijas jeb wiſas draudſes likteni.

Septinu gadu kara laikà-kahdà Saffchu pilfeh-tinà dſihwoja jauns wehweris, wahrdà Mülners, kaſ bij tiklis un turklaht deewabihjiſs zilweks. Wina lihdsmeiſteri to winam neleedsa, ka taſ ſawà amatà bij iſweizigiſs ſtrahdneekſ. Un tadſchu wiſai wina peepuhlei un taupibai itin kà par ſpihti, negribeja iſdohtees dſihwi dauds-maſ labaki nodibinaht. Wina laulata draudſene bij lehna, tſchakla un taupiga; gahja gohdam pee wina rohkaſ un lihds ar winu ſtaigaja par ſcho muhſcha zetu ta Kunga bihjaſchana. Tomehr daudsreiſ uſnahza deenas, kur wini abi ar apgruhtinatu ſirdi waizaja: „Kur nemſim maiſes?“ Jauni un darba ſpehzigi buhdami, wini uſ labakeem laikeem nepaſaudeja zeribu. Mülners allaſch mehdsfa ſaziht: „Luhdi Deewu un ſtrahdà; Deews palihds katra laikà!“ Un tà pirmee gadi winu laulibà aiſtezeja kà rihta ſapniſ, lai gan tee bij apdraudeti no daſchahm ruhpehm un behdahm.

Laulibaſ peektà gadà Deews wineem dewa ſkaiſtu dehlinu. Wezaku preeka aſaras apſweizinaja ſcho jauno ſemes eemihneeku, un jaunpeedſimufchu behrninu engelis klufam aſaras raudaja, kad winſch pee ſcheem it laimigeem wezakeem nodſirdeja to ſwehto apnemſchanoſ, behrninu uſaudſinaht par derigu zilweku ſchini paſaulè un ſawà laikà par debefſ-walſtibas mantineeku. Lai gan uiſeninfch ſawàs meeſàs bij wahjſch, tomehr taſ kreetni auga un peenehmahs, jo uſtizigà wezaku mihleſtiba bij par wianu nomohdà agr' un weſlu.

Taſ laikſ bij ahtri un ganrihſ nemanohht atſteidſees, kad uiſenam waijadſeja ſahkt eet ſkohlà. Birmà ſkohlàs-deena bij wezakeem un behrnam iſta ſwehtku-deena. Uſtizigai mahtei ſirdſ pahrpſuhda no preekeem un wina, dſiki aiſgrahbta, lehnà balſi ſwehti iſſaziſa ſirſnigo laimes-wehleſchano, kad winaſ maſaiſ Frizitiſ ar gaiſchi ſprohgaineem mateem gahja itin preeziſs pee tehwa rohkaſ pirmo reiſi uſ ſkohlù, ſawu raibo ahbezi paduſè turedamſ.

Mahzibàs Friziſ gahja ahltreem ſohſteem uſ preeſſchu, jo taſ Kungſ winam bij peeſchlihris lohti jaukaſ gara-dahwanas. Winſch wehl nebij pilnigi 10

gadus wezſ, kad jau bij miſtulitiſ angſtaſas klaſes ſkohlotaſam, tam wezajam zeenitami pilfehſtas dſeedataſam. Jo Friziſ, kam bij lehna, klufa daba, aiſtapa ſaweem lihds-ſkohleneem preeſſchà ne ween zaur ſawu jauko dſeedaſchano, bet ari wiſwairat zaur ſawahm it diſchenahm gara-dahwanahm muſikà; un ſirmaiſ dſeedataſs kohpa ſchiſs dahwanas ar iſtu mihleſtibu un uſupureſchanoſ. Preeka aſaras mahtei aziſ mirdſeja un winaſ dwehſele bij dſiki aiſgrahbta no ne-iſſakamahm preeka juhſmahm, kad wina pirmo reiſ dſirdeja ſawa mihtota dehla balſi, kaſ no baſniſas kohra it gaiſchi un jauki noſkaneja zaur wiſu ſwehto Deewa-namu.

Tà uiſenſ bij 13 gadus wezſ tapiſ, un winſch bij labi tahti uſ preeſſchu gahjiſs ne ween muſikà, bet ari zitàs mahzibas, pee kurahm pehz toreijeem pilfehſtas-ſkohlù likumeem peedereja ari Latinu waloda. Tad wezaki ſahka ſewi nopeetni jautahſ: — „kaſ no ſchi uiſena buhſ?“ Wezaiſ kreetnaiſ dſeedataſs raudſija wezakuſ peerunaht, Frizitiſ nodohht angſtaſa ſkohlà. Bet tehws ſaziſa, ka winſch to newar iſpildiht, lai gan winſch no wiſas ſirdſ to wehletoſ, jo wina rohziſa to ne par ko ne-atkauj. „Un waj man,“ Mülners pehdigi ſaziſa, „ſawam Frizitiſ, kaſ pee meeſas no dabas ir wahjſch, buhſ likt meeſigi panihkt? To negribu un nedarifchu, jo ſehnu turu lohti mihtu.“

„Al,“ dſeedataſs atbildeja, „Zuhſ, mihtee kaitini, dohmajeet ſcho leetu par lohti gruhtu. Waj Zuhſ ir til maſ palaiſchanaſ uſ Deewu un zilwekeem? Simteem jauneku, kaſ bij pawiſam nabagu wezaku behrni, ir jau zaur gohdigu pahrtiſufchu zilweku labdaribu nahluſchi angſtaſa dſihwes-kahtà, un Zuhſu Frizim, tahdam mihtligam un labi audſinatam ſehnam, atdaritoſ pateeſi un drihſ daudiſcheligu ſirſchu mihleſtibà. Deews lohka zilweku ſirdiſ, kà uhdens ſtraumes, tà ſwehtà bihbele mahza, tamdeht paſauſchanoſ uſ muhſchigo mihleſtibu un uſ zilwezi nebuſ paſaudeht! Al, paſaulè ir wehl daudiſ, daudiſ teizamu un labu zilweku! Un Frizim, kaſ ſtahw manà ſirdi dſiki eerakſtihtſ, Frizim reiſ buhſ wehl ſpihdeht kà ſpohſchi mirdſoſchai ſwaigſnet ſkohlà waj baſniſà. Tà Deews grih, un tamdeht Winſch to ſehnu til bagatigi apdahwinajiſ ar gara-dahwanahm!“

(Turpmat wehl.)

Latw. Aw. redaktors: J. Weide.

No zenſures atwehſhtſ. Jelgawà, 19. Julijà 1882.

Druckſhtſ pee J. W. Steffenhagen un behſa.